LAHOLMS TIDNING

N:R 22. ÅRG. 23. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. TORSDAGEN DEN 28 JANUARI 1954 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre.

Den stora ryska förhandlingdeleg ationen vid konferensbordet i Berlin. I främre raden från höger ses utrikesminister Molotov, vice utrikesminister Gromyko och sovjetryske ambassadören i London Malik. Delvis dold av Gromyko skymtar Sovjets överkommissarie i Tyskland, Semjonov.

Väst kräver tyska frågans lösning men Molotov talar blott för Kina

BERLIN. (TT — Reuter/AFP/DPA)

De tyska och österrikiska frågorna bör tas upp till behandling omedelbart under det att däremot möjligheten av ett möte med Kina kan dryftas senare, ansåg den amerikanske utrikesministern Dulles, då de fyra stora utrikesministrarna på onsdagen höll sitt tredje möte. Sovjets utrikesminister Molotov hade upptagit överläggningar med Kina om "åtgärder för att minska den internationella spänningen" som första punkt på sin dagordning.

Det vore egendomligt, yttrade Dulles, om vi skulle söka ta på oss nya uppgifter innan vi ens har visat att vi kan klara av dem som främst är anledningen till att vi har samlats här. Han föreslog att man omedelbart skulle ta itu med den tyska och den österrikiska frågan. Om vi kan lösa dessa två frågor, då, men först då, kan vi träda fram inför världen och göra anspråk på att kunna ta på oss andra och svårare uppgifter, sade han.

Den brittiske utrikesministern Eden var ordförande, då ministrarna sammanträdde på onsdagseftermiddagen. Molotov öppnade mötet med några ord sedan talade Dulles. Han yttrade:

"Vi fyra har kommit hit, inte därför att andra nationer har givit oss eller därför att vi har tillvällat oss rätten att helt allmänt behandla världsproblemen. Vi fyra har kommit hit för att behandla den tyska och österrikiska frågan därför att vi är de fyra ockupationsmakterna. Det finns inga andra ockupationsmakter. Därför beror Österrikes befrielse och Tysklands enande på oss och på oss allena. Vi är de behöriga och de oumbärliga parterna. Det kan inte bli något slut på ockupationen om vi fyra inte gör slut på den.

Hade det däremot gällt att befria Korea från främmande trupper, då skulle Kommunistkina vara en behörig part, därför att det, fastän med orätt, håller en stor del av Korea ockuperat.

Av dessa skäl och av de skäl som jag hänvisade till i mitt inledningsanförande avvisar Förenta Staterna tanken på en femmaktskonferens för att få slut på den internationella spänningen.

Den franske utrikesministern Bidault, som talade efter Dulles, kunde inse vilken nytta en femmaktskonferens skulle göra om det inte är fred i Indokina, "där Kommunistkina lämnar bidrag till ett krig som har kostat mitt land stora offer".

Eden anslöt sig till Dulles' förslag att det skulle vara bättre att omedelbart ta itu med den tyska och den österrikiska frågan.

koreakonferens skulle tas upp på dagordningen för en ny fyrmaktskonferens. Han tillade att den franska regeringen hade svarat att dessa frågor kunde dryftas vid en femmaktskonferens.

Omedelbart efter detta uttalande av den sovjetryske utrikesministern bestred en talesman för den franska delegationen inför journalisterna att den franska regeringen hade föreslagit någon sådant.

Molotov förklarade sig inte bära ansvaret för dröjsmålen med sammankallandet av en politisk koreakonferens. Inte heller kan skulden läggas på Kina eftersom det inte var representerat när tanken på en sådan konferens kom upp. Det verkliga ansvaret måste ligga hos dem som vägrar att ta hänsyn till politiska realiteter, sade han.

Molotov slutade med att säga att konferensens nästa uppgift bör vara att bestämma vilka frågor som skall tas upp på dagordningen för en femmaktskonferens.

Rekordgammal "schasse" i Mexico värvades 1862

MEXICO (TT — Reuter).

Sergeant Manuel Delarosa, som för några dagar sedan avled i 114 års ålder, begravdes på tisdagen under militära hedersbetygelser i Mexico.

Ända tills han fyllde 100 år marscherade han årligen med i paraderna på oavhängighetsdagen.

Delarosa tog värvning i den mexicanska armén 1862.

Ännu inga spår efter 8 saknade brittsjömännen

Trots omfattande spaningar på Themsen har man ännu inte funnit något spår av de åtta brittiska sjömän som saknas efter kollisionen mellan det svenska motorfartyget Yvonne och det brittiska fartyget Wallace Rose på tisdagskvällen.

Wallace Rose var på väg mot themsenmynningen vid kollisionstillfället och sjönk omedelbart. Två mar av hennes besättning räddades av en bogserbåt och fördes till sjukhus. Den svenska båten deltog i räddningsarbetet en timme innan den fortsatte resan uppför Themsen till Gravesend för egen maskin.

Katastrofen inträffade under hårt väder och kollisionen blev mycket våldsam. En man som befann sig på en brygga nära 200 meter från olycksplatsen berättar att det är som om en explosion inträffat. "Det var kolmörkt och man kunde höra rop på hjälp. Tidvattnet var mycket kraftigt och räddningsarbetet var nästan hopplöst. De nödställda måste ha blivit bortspolade".

Atomlåda ger elström för hushållet

Inom några år kanske varje hushåll blir självförsörjande ifråga om elektrisk ström med hjälp av en liten atomlåda. Styrelseordföranden i Radit Corporation of America David Sarnoff betonade på tisdagen vikten av en nyligen gjord upptäckt — nämligen att atomenergi direkt kan omvandlas i elektrisk kraft. Stronöium — 90 som är en avfallsprodukt från atomreaktorerna vid klyvning av uran — 235 har en elektronemanation som skulle kunna användas vid strömalstring. Projektet befinner sig dock på experimentstadiet.

New York (TT)

Ny brittisk protestnot mot gibraltarkraven

MADRID (TT — Reuter)

Storbritannien ingav på onsdagen sin andra protest på fem dagar med anledning av de skador som anställts på brittiska byggnader under demonstrationerna inför drottning Elizabeths väntade besök i Gibraltar i maj.

Protestnoten, som överlämnades till utrikesdepartementet av brittiska ambassaden, hänvisade till de skador som anställts på Bank of London and South America i Madrid, på brittiska generalkonsulatet i Barcelona och på vicekonsulaten i Huelva och Malaga

Spanska regeringen har ännu inte besvarat den första protestnoten, som överlämnades i fredags.

Under tiden har studentdemonstrationerna fortsatt i Madrid och La Coruna. I den sistnämnda staden, på den spanska nordkusten, demonstrerade flera tusen studenter i lugn och ordning. Demonstrationen hade sanktionerats av civilguvernören, som också uttalade sin tillfredsställelse över studenternas "patriotiska inställning" i Gibraltarfrågan.

I Madrid måste däremot polisen åter gripa till battongerna för att skingra ett demonstrationståg som stod i begrepp att marschera till informationsdepartementet. Redan på morgonen samlades omkring 1,000 studenter utanför universitetet för att protestera mot det sätt varpå spanska tidningar och radion hade skildrat de senaste dagarnas demonstrationer under vilka både poliser och studenter skadades.

CASABLANCA: En marockansk poliskommissarie dödades på onsdagen då en man sköt två skott mot honom. Överfallet ägde rum i arabstaden och våldsverkaren lyckades undkomma.

Vpl. i Halmstad "gned upp" sin temp till 38,5

En värnpliktig på I 16 blev på onsdagen av Halmstads rådhusrätt dömd till böter för "svikande av försvarsplikt". Sveket bestod i att han fifflat med en febertermometer medan han var intagen på Halmstads lasarett. Genom att intensivt gnida termometern mot sängfilten hade han kommit upp i kroppstemperatur på 38,5. En kamrat skvallrade emellertid och när en elev kontrollmätte visade termometern inte mer än 37,1.

1 miljon ägg till spillo vid jättebrand

HAAG: Över en miljon ägg förstördes då en magasinsbyggnad i Roermond natten till onsdagen härjades av eld. Byggnaden, som var den största i sitt slag i Europa, brann ned i grund, och en hel del dyrbara inventarier gick till spillo. Värdet av det brunna uppskattas till 70,000 gulden.

Brandkårerna hade ett besvärligt arbete i den starka kölden, då vattnet genast frös till is. För att begränsa elden måste de ta till sand som släckningsmedel.

Molotov håller styvt på femmaktsmöte

Sedan de tre västmaktsministrarna hade hållit sina korta anföranden blev det åter Molotovs tur.

Den sovjetryske inrikesministern lade tonvikten främst på de ekonomiska frågorna. Enligt hans uppfattning borde konferensen syssla med tre huvudfrågor: 1) Militära frågor, särskilt nedrustningen, 2) politiska frågor, inbegripet en femmaktskonferens för en internationell avspänning, och 3) ekonomiska frågor.

Eftersom jag redan har talat om de båda förstnämnda skall jag närmast sysselsätta mig med den tredje, sade han.

Molotov kritiserade västmaktsministrarnas utrikesministrar för att de inte tagit upp ekonomiska frågor. Dulles har emellertid erkänt, sade han, att Sovjetunionen, Kina och folkdemokratierna har 800 miljoner invånare. Det är abnormt att denna ekonomiska och politiska grupp är avskuren från sina traditionella marknader.

Även om Sovjets ekonomiska produktion har fördubblats och Kommunistkinas har ökats med 188 procent under de gångna fyra åren, finns det intet skäl att lämna sakerna på deras nuvarande ståndpunkt, fortsatte Molotov.

Molotov frågade om det mot bakgrunden av det faktum att fem makter har ett särskilt ansvar i FN:s säkerhetsråd är rimligt att endast Asien inte är företrätt där.

Vänd mot Bidault erinrade Molotov om att Sovjet i svaret på den franska noten av den 16 november föreslog att frågan om en politisk

573 motioner till riksdagen under onsdagen

Inte mindre än 573 motioner avlämnades på onsdagen, därav 257 i första kammaren och 316 i andra kammaren. Därmed är hela antalet under den fria motionstiden uppe i 875 eller 385 resp. 490. i fjol lämnades sista motionsdagen 572 motioner och inalles 791, därav 355 i första kammaren.

"Taxifru" åtalas för skattefusk Glömde ta upp 3 års inkomst

Skatterazzian hos droskägarna i Stockholm har nu resulterat i ett nytt åtal för falskdeklaration.

Denna gång är det en 64-årig fru, som åtalats av stadsfiskal C. A. Robért. Efter sin mans död fortsatte hon att sköta dennes droskrörelse och underlät under tre år att ta upp hela sin inkomst och förmögenhet när hon deklarerade. Därigenom kom hon undan en skatt på sammanlagt över 29,000 kr.

Vid utredningen kom det också fram en del andra omständigheter, som nu fört med sig åtal även mot hennes svärson samt en elinstallatör och en droskchaufför. Svärsonen har stämts för anstiftan till osant intygande och chauffören för en förskingring av drosklegor på något över 400 kr.

Avtalsklart för lantarbetarna Timlönen höjs med 13 öre

STOCKHOLM. (TT)

Svenska lantarbetsgivarföreningen och Svenska lantarbetarförbundet har i dag godkänt preliminära uppgörelsen som opartiske ordföranden landskövding Per Westling, framlade 21 juni. Uppgörelsen innebär att timlönen höjs med 13 öre för manliga arbetare och 11 öre för kvinnliga arbetare (med motsvarande höjning av månadslönerna) samt att övertidsersättning och vissa särskilda ersättningar blivit justerade i samband härmed.

Utöver detta meddelar man från Lantarbetarförbundet att de gamla hyresbestämmelserna är oförändrade, men parterna har överenskommit att under året företa en utredning av hyresfrågan med syfte att åstadkomma en bättre anpassning av hyresbeloppen till bostädernas olika kvalitet och till gällande marknadshyror och att i samband därmed utreda frågan om sambandet mellan bostadshyror och löner i avtalet. Utredningen skall utföras under första halvåret 1954 och förhandlingar upptas i god tid före avtalstidens utgång. Utöver timlöneökningarna har övertidsersättningen omlagts och höjts och bland andra särskilda ersättningar har betalningen för ersättartjänst i djurstallar på söndagar jämställts med övertidsarbete. Ersättningen för obekvämt förlagd ordinarie arbetstid har för djurskötarna höjts från 25 till 40 öre per timme och för övriga arbetare från 50 till 55 öre. Avtalens ackordspriser har höjts med 3 till 10 proc.

Oro i vatikanen Påven har hicka

VATIKANSTADEN (TT — Reuter).

En viss oro råder i vatikanen uppger man på välunderrättat håll. Orsaken är att påven angripits av en envis hicka.

Åkomman är inte farlig i och för sig, men den är tröttsam och har redan orsakat påven en sömnlös natt.

Läkarna har rått påven att vila sig fem eller ser dager.

75-åring hittades IHJÄLFRUSEN

ÖSTERSUND (TT).

Sjuttiofemårige Olof Eriksson, Lillhärdal, anträffades på tisdagen ihjälfrusen vid Håbron i Lillhärdal.

Eriksson var ute i något ärende på måndagskvällen och när han kommit till bron hade han tydligen inte orkat längre utan lagt sig där och somnat varefter den starka kylan överrumplat honom. En hemmansägare hörde vid femtiden på tisdagsmorgonen ett nödrop när han var på väg till sin ladugård men i mörkret kunde han inte finna någon och uppgav därför sina spaningar.

Apelsinodling i Sulitelma

BODÖ. (TT—NTB)

En lokförare från Sulitelmatrakten, Gunnar Hansen, kan glädja sina gäster med att bjuda dem på apelsiner av egen odling.

Hansen fick vid ett besök i Stockholm i höstas ett apelsinträd som present, och vid hemkomsten planterade han det i en blomkruka. Det började blomma ganska snabbt, och i år har Hansen kunnat plocka tolv mogna och välsmakande apelsiner, alla 6 cm. i diameter.

REA-FLYGNING fick några stockholmsjournalister under måndagen vara med om, då flygvapnet inbjudit dem att följa med på en jaktstrid med reaplan över Östersjön. Överst ses Vampire Trainer, i flygvapnet kallad J 28 c, som har plats för två man och som deltog i heta övningsdrabbningar över molnen. Under ses redaktör K. A. Larsson från en av morgontidningarna hjälpas ombord i en Vampire av kapten Gösta Blomberg.

Brändes till döds av RÖDSPRIT

STOCKHOLM (TT).

Sjuttiotvååriga fröken Hilda Mattsson brännskadades till döds vid en explosion i en lägenhet vid Upplandsgatan 25 på tisdagsmiddagen. Hon var trotjänarinna hos en familj och hade lutat sig över en kamin samtidigt som hon slog rödsprit i den för att tända. Den explo derande rödspriten sköljde över kvinnan och hennes kläder fattade eld. Hon sprang ut i en hall och ropade på hjälp. Tillskyndande personer släckte elden i hennes kläder och hon fördes till sjukhus där hon emellertid senare avled till följd av de svåra brännskadorna.

Våldsdåd uppklarat "Mördaren" skrev brev anonymt till polisen

KALMAR. (TT)

Ett våldsdåd vid Igellösa kvarn i december 1952 har nu klarats upp genom ett anonymt brev till stockholmspolisen från "mördaren". Den överfallne, 32-årige chauffören Bengt Svensson i Igellösa, slogs medvetslös med ett vasst tillhygge, men kunde under överfallet skrika på hjälp, varvid våldsmannen flydde. Man antog först att det var fråga om ett rånmordsförsök, men senare konstaterades att det måste ha varit en hämndeakt.

Gärningsmannen, en 28-årig chaufför från kalmartrakten, var redan från början starkt misstänkt men nekade. I januari i fjol skrev han det anonyma brevet till stockholmspolisen, vari han talade om att han begått ett mord mellan Karlskrona och Kalmar. Han påstod sig vara i Stockholm men att det inte skulle vara någon idé att söka efter honom. Sedan kriminaltekniska anstalten jämfört handstilen i brevet med den misstänkte chaufförens handstil anhölls denne, och han har nu erkänt dådet, som var dikterat av svartsjuka. Brevet till stockholmspolisen hade han låtit posta genom en kamrat i Stockholm för att vilseleda polisen.

Biskop Helander tills vidare avstängd

STOCKHOLM (TT).

Regeringsrätten har förordnat att biskop Helander skall från 1 febr. tills vidare till dess laga kraftägande dom föreligger i målet mot honom vara avstängd från att utöva biskopsämbetet i Strängnäs stift.

SÖUL: I officiella kretsar i Söul kritiserar man skarpt en artikel i den ömsesidiga försvarspakten mellan USA och Sydkorea som på tisdagskvällen ratificerades av den av den amerikanska senaten. I den ifrågavarande artikeln stipuleras att USA har rätt att ensam bestämma när ett av utländsk makt invaderat område skall anses ligga inom Sydkoreas territorium.

Fortsatt kyla

Landdistrikt: Svag vind mellan nord och nordost. Uppehållsväder och fierstädes klart. Kallt.

Allmänna utsikter för fredagen: Vindar mellan ost och nord. En del snöbyar längs ostkusten, eljest mest uppehållsväder. Fortsatt kyla.

Sjödistrikt: Lätt till frisk något ökande bris mellan nord och ost. God sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:
Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.

Prenumerationspriser för 1954:
Helår 31:—, halvår 16:50 kvartal 8:75, mån. 3:25.

Laholmskretsen av svenska Röda korset

kallas härmed till **årsmöte** å Sparbanken torsdagen den 4 februari 1954 kl. 20.00. Ärenden enligt stadgarna.

Arbetsgruppen sammankommer kl. 19.30.

Styrelsen.

Hishult

Uppbörd av hundskatt förrättas fredagen den 29/1 kl. 9—13 å kommunalnämndens exp. i undertecknads bostad.

Deklarationsblanketter utlämnas samtidigt.

Hubert Bengtsson.
Kommunalnämndens ordf.

De moderna
GLASÖGONEN

Glasögonhuset
Stora Torg Halmstad

Lediga platser

I Laholms stad

söker vi förbindelse med driftig person som genom goda kontakter och energi kan sköta ett intressant förtroendeuppdrag.

Svar till
"Ständig extra inkomst",
H. P., Laholm.

Önskas köpa

Ek, ask o. almstock

önskas köpa i längder 5, 6, 10 fot. Kontant betalning.

Tel. 52 Alstorp.

Toffelal

köpes omgående. **Åke Nilssons Toffelmakeri, Alstorp. Tel. 105.**

Till salu

Egendom

om 30 tnld åker och 5 tnld bete, belägen 3 km. från Ränneslövs kyrkby, försedd med prima byggnader, av en tillfällighet till salu för rimligt pris.

HÅESS Stationsgatan 48 B HALMSTAD Tel. 18270 växel

Önskas hyra

Sommarbostad

i bondgård, villa eller dylikt med möjligheter till bad, önskas hyra. Utförliga svar till "Officersfamilj", Laholms Tidning f. v. b.

Bortsprungen

Vallhund,

hanne, rödbrun, bortsprungen. Hänvänd. till **tel. 345 Laholm.**

Växtorp Dans lörd. 30 kl. 8.15

Musikalisk-Revy med "Lindqvistarna" Kålle å kompis, Benny Leyton med sina talande och sjungande dockor, **Alexander** och Teodore, ett varieténummer av högsta klass. **Karusellprogram.** Publiken skrattar så tårarna trilla, skriver Göteborgs-Posten.

Stor Kreatur- o Lösöreauktion

i Öringe mölla pr Genevad

Måndagen den 8 mars kl. 10 fm. låter lantbrukaren **Stig Nilsson** till följd av arrendets upphörande genom auktion försälja sitt yttre prima lösöre bestående av:

30 st. nötkreatur av låglands- och S. R. B. ras
75 st. svin, därav 30 suggor och gyltor samt 1 fargalt.
Bilvagnar och traktorredskap av skilda slag i prima skick.

Utförlig annons framdeles.

Mattssons Fastighetsaffär, Laholm
Tel. 29. JOHN BENGTSSON. Tel. 29.

JÄRNSKROT,

metallskrot, textilavfall, ull, tagel, kreatursben, pappersavfall och **tomflaskor** köpes till högsta dagspris.

VATTENTUNNOR, räls, smidbart järn, järntråd till stängsel och korgtillverkning samt mattrasor säljas.

S. ARONSSON, SKROTAFFÄR.
Hamnupplaget.
Halmstad. Tel. 18 140.

Värmeledningar

vatten- och avloppsledningar, sanitära anläggningar samt reparationer utföras.

Gunnar Ljungberg Rörledningsfirma
Mellbystrandsvägen, Laholm. Telefon 410

LAHOLM

Urmakerirörelseöverlåtelsen i Laholm.

Såsom vi omtalade i gårdagens tidning har urmakaremästare Alfred Lindström i Laholm överlåtit sin urmakerirörelse till urmakare Sven Karlsson, Älmhult, med tillträde den 1 maj i år. Till komplettering av våra tidigare uppgifter härom vill vi på begäran omtala, att hr Sven Karlsson, som är bördig från Hishult, fått sin huvudsakliga utbildning hos urmakaremästare Rydberg i Hälsingborg. Därefter genomgick han urmakeriskolan i Borensberg. Därjämte har han praktik från olika platser.

Laholms samrealskola.

Till en adjunktstjänst i Ca 27 i modersmålet, historia med samhällslära och geografi vid samrealskolan i Laholm förordar rektor ende sökanden, adjunkt Mats Elmqvist vid Solbacka läroverk, därest han erhåller dispens från föreskrivet vitsord i nordiska språk.

Fordonsskatten.

I går blev länsstyrelsen klar med debiteringslängden för motorfordonsskatten. Skatteintäkterna ökade jämfört med föregående år med 480.191 kr. och sammanlagda antalet fordon steg med 2,476. Sammanlagt är antalet skattebelagda fordon i Halland nu 22.229 och intäkterna i skatt uppgår sammanlagt till mindre än kronor 4.658.175 i år. Fördelat på olika fordonsslag blev siffrorna med föregående års siffror inom parentes, personbilar 10,565 (8,813) 2.073.480 kronor (1.784.676), lastbilar 2,488 (2,350) 1.879.612 kronor (1.732.797), bussar 155 (152) 273.395 kr. (262.601), motorcyklar 8,543 (7,990) 300.680 kr. (281.110), släpvagnar 473 (448) 131.040 (116.800). Fordonsskatten betalas mellan den 1—15 febr.

Provinsialläkaren i Knäred.

Extra läkaren Ole Pedersen i Malmö har förordnats att under februari månad uppehålla den vakanta provinsialläkartjänsten i Knäreds distrikt.

Lotterimedlen till Bollaltegården.

Södra Hallands hembygds- och fornminnesförening har hos regeringen anhållit om utbetalning av de lotterimedel på 5.000 kr., som 1952 beviljades föreningen till reparation av det s. k. Bollaltebygget i Knäreds socken. Som villkor föreskrevs att föreningen underkastade sig vissa skyddsföreskrifter för fastigheten. Sådana har nu utfärdats av länsstyrelsen.

SLF:s avd. 395 Laholm

har hållit årsmöte, varvid val av styrelse för två år förrättades. Till kassör omvaldes därvid Ivar Hansson. Till styrelseledamöter omvaldes vidare Bertil Jönsson och Gustav Svensson.

Styrelsen konstituerade sig sålunda: Artur Kellberg ordf., Ivar Hansson kassör, Bertil Jönsson sekr., samt Gustav Svensson v. ordf. och Allan Dahlgren v. sekr.

Till styrelsesuppl. omvaldes Gunnar Carlsson, Bror Svensson och Bror Johansson. Revisorer på ett år blev: Oskar Magnusson, Yngve Månsson o. Otto Gustavsson. Revisorsuppleanter blev Erik Erlandsson, Joel Nilsson och Sante Palmgren. Till studieledare omvaldes Bertil Jönsson. Till skyddsombud för 2 år valdes för Säbyholm Gustav Svensson, för Bonnarp August Bengtsson, för Månstorp Bror Johansson, för Ysby Gunnar Carlsson samt för Kungsgården Algot Svensson.

Skogaby arbetarekommun

som legat nere några år nystartades på måndagskvällen. Till ordf. valdes smedmäst. Einar Andersson och till kassör nämndeman Alfr. Jönsson. Man diskuterade frågan om att arbeta som en sektion under Laholms arbetarekommun, men beslöt avgöra detta ärende först vid ett kommande möte.

Folkskollärarna skall årskongressa i Halmstad.

Sveriges Folkskollärareförbunds styrelse har haft årssammanträde i Stockholm. Förbundsstyrelsen beslöt att 1954 års kongress skall förläggas till Halmstad den 21—23 juni. Årsrapporter från förbundets olika verksamhetsgrenar behandlades och riktlinjer för innevarande års arbete drogs upp. Ett flertal för förbundet betydelsefulla fackliga och skolpliktiga frågor dryftades. Sålunda behandlades ingående frågan om tillsynen vid skolmåltiderna, som åter aktualiserats av departementschefens uttalande i statsverkspropositionen. Frågans stora principiella betydelse för lärarkåren underströks starkt. Förbundsstyrelsen kommer att i fortsättningen följa dess vidare behandling för att hävda lärarnas intressen. En informationskonferens med representanter för de olika kretsstyrelserna kommer att anordnas i Stockholm den 31 januari.

LT

DEN 28 JANUARI.

Medicin mot lågkonjunktur i USA

När Eisenhower för några dagar sedan höll sitt stora "State of the Union"-tal vid kongressens öppnande fick han icke mindre än 45 applådåskor, men dessa gällde endast omnämnanden, som berörde 4 olika saker. Bebådandet av lägre skatter, skärpt inställning mot kommunismen hemma och ute, kamp mot arbetslöshet och depression samt förlängt understöd åt jordbruket.

Presidenten betonade särskilt starkt regeringens beslutsamhet att med alla medel bekämpa en depression och detta redan i dess linda. Regeringen hindras härvid icke av några fixerade socialistiska principhänsyn till icke-ekonomiska faktorer, och har därför lättare att handla med framgång. I princip har den nuvarande regeringen intet emot en mindre arbetslöshet, då en arbetarreserv ur landets ekonomiska försvarsberedskapssynpunkt är en tillgång, och då de arbetslösa därtill ha rätt hyggligt understöd.

De senaste 6 veckorna har arbetslöshetssiffran stigit oavbrutet och närmar sig nu 2 miljoner. Eisenhowers krisberedskapsutskott har en plan färdig för en ev. depression. Om denna plan har det meddelats, att den indelas i tre "kategorier". En närtermsplanering med relativt milda åtgärder för att dämpa den avtagande högkonjunkturens återverkningar, ett program på "medellång" sikt för att hjälpa produktionens vidmakthållande i allmänhet och en tredje del, den s. k. krisberedskapen, som skall träda i funktion när arbetslöshetssiffran nått vad man i Washington med någon mysticism kallar "Figure X". Presidentens ekonomiska rådgivare ha inte låtit allmänheten veta vad detta innebär, men Washington News Report, som brukar vara välunderrättad om republikansk politik gissar, att det betyder 3½ miljon arbetslösa.

Regeringen i Washington kommer att bekämpa alla nedåtgående tendenser i ekonomien med att sänka räntesatser och skatter. Den 1 januari 1954 sänktes inkomstskatten med 10 proc. och bolagens krigskonjunkturskatt, som hängt kvar, avskaffades. Detta beräknas ge den privata konsumtionssektorn en ökad köpkraft på minst 11 miljarder dollar för 1954. Det betyder också, att alla goda bolag, även om försäljningen skulle nedgå med 30 %, kommer att visa lika goda nettoresultat som toppåret 1953.

Men allt detta är bara början. Kongressen är inställd på att tvinga presidenten att gå med på omedelbara, ännu större skattesänkningar. Eisenhowers idé är dock att vänta med detta till dess konjunkturen blir svagare, för att i det längsta undvika ett alltför stort budgetdeficit, som skulle kunna starta inflationsspiralen på nytt.

Om och när "Talet X" utlöser aktioner, blir det mycket stora skattelättnader, ned till 50 proc. om det skulle visa sig nödvändigt, räntenedsättningar och jättelika allmänna arbeten, inkluderande privat byggnadsverksamhet med långfristiga i det närmaste räntefria federala lån. Alla litar på att Eisenhower kommer att genomföra sina planer enligt löfte och därför har ett mycket gynnsamt ekonomiskt klimat skapats. Ett av de mätbara uttrycken härför är en betydande uppgång på aktiebörserna, trots den oavbrutna industriella produktionsnedgången. Dels vet man att sänkta skatter mer än väl komma att motverka minskade inkomster, åtminstone för de stora bolagen, och dels vet man, att en omsvängning med högre sysselsättning kommer innan en allvarlig kris tillåtes utbryta. Därför den lugna förtröstan inför konjunkturnedgången i USA, som tydligen ofta förbryllar bedömare på den europeiska sidan av Atlanten.

Predikoturer

Knäred Sio i frol. kl. 10 v. kolsemöte Karl Andersson o. S:t Vede, Tengelin o. sångare

Björkhult H. Persson sönd. 19.00 off. möte Gun Hvitfeldt

Parkera inte i kurvor eller på backkrön. Det är ett lagbrott och en tanklöshet, som kan kosta Era medtrafikanter livet.

ABF:s studiecirkel

i "Bilens skötsel" sammanträder i morgon fredag kl. 19 på bilverkstaden.

Agronom Gullander har skrivit RLF:s jubileumsskrift

Riksföreningen Landsbygdens Folk firar i år 20-årsjubileum, och höjdpunkten i jubileumsfirandet blir en festlighet i Stockholm fram på sommaren. Inför jubiléet har förbundsstyrelsen anmodat agronom Åke Gullander, Bårarp, att skriva en jubileumsskrift och denna föreligger färdig om endast några veckor. Jubileumsskriften kommer att få titeln Grönt är standaret.

Innehållet i boken är uppdelat på två avdelningar. Den första delen ger en del historisk upplysning om vad som hänt, dock utan att författaren ger sig in i några detaljer.

Den andra delen av boken är mera lagd på framtiden, så att säga. Författaren pekar här på de stora problem som håller på att bli aktuella. Författaren framhäver givetvis landsbygdens problem och han stannar också inför tankeställningen, hur organisationen bör handla.

Även om RLF:s ställning till staten och de politiska organisationerna handlar denna sista del av boken. Författaren snuddar också vid kultur- och trivselfrågorna på landsbygden.

En så stor rörelse som RLF behöver en ideell bakgrund, fastslår författaren, som också slutligen behandlar den internationella utvecklingen.

Agronom Gullander har skrivit jubileumsskriften på uppdrag av förbundsledningen, men de åsikter han låter komma till uttryck står helt för hans egen räkning, vilket han är angelägen understryka.

Till jubileumsskriften har konstnären Evert Karlsson, märket EWK, gjort teckningarna.

SLU

Halmstad—Tönnersjö krets av SLU

hade på onsdagskvällen anordnat diskussionsafton på Grand Hotell i Halmstad över ämnet Ungdomen och kommunalpolitiken. Dagens inledare var Eric Johansson, Övraby, Torup vilken försökte klargöra ungdomens framtida möjligheter i näringslivet och i det kommunala livet och hur landsbygden för att få en gynnsammare utveckling måste bli konkurrenskraftig med de större samhällena och städerna. Han återkom ofta i diskussionen till den så omtalade "flykten från landsbygden" varvid man kom fram till att kommunen måste försöka bidra till en gynnsammare utveckling genom att starta företag och få den överflödiga landsbygdsungdom som finns att stanna i hemkommunen.

Musikalisk revy med dans i Växtorps bygdegård.

På lördag kväll gästas Växtorps bygdegård av de berömda Lindqvistarna, som presenterar en ny rolig revy-show med "Kålle å kompisar samt den nya stjärnan Benny Leyton och hans talande och sjungande dockor, Alexander och Teodore, ett varieté-nummer av högsta klass. Vidare blir det visor, monologer, dialoger och kupletter och en skojfrisk karusell där publiken medverkar i såväl salongen som på scenen. Av de många recensionerna, fulla med superlativ nämna vi bland annat Västgöta-Demokraten som skriver: "Benny Leyton skulle utan tvivel kunna utmana Edgar Bergen vilken dag som helst och frågan är om amerikanen, ansedd som en av världens bästa i buktalarfacket, kunde räkna med slutseger", och Östergötlands Dagblad säger, "Benny Leyton och hans talande dockor trotsar varje konkurrens. Han är också buksjungare, om uttrycket är tillåtet, det är häpnadsväckande saker han låter sina dockor göra". Göteborgs-Posten, "kort sagt, det var ett succés-program som "Lindqvistarna" och Leyton presenterade och publiken skrattade så tårarna trilla, de kunna också glädja sig åt fulla hus överallt där de drager fram och succén är given. Säkrast att infinna sig vid biljettkassan i god tid".

Ph. Nydén vill bli befriad från viss del av tjänsten

Enligt vad Laholms Tidning erfarit har stadsfiskal Ph. Nydén i Laholm i skrivelse till riksåklagarämbetet anhållit om entledigande från viss del av sin tjänst som distriktsåklagare. Hr Nydén anhåller sålunda att bli befriad från distriktsåklagaretjänsten utom vad beträffar trafikmål och författningsbestämmelser som beröra trafiken. Sin avsägelse motiverar han med att han i avsaknad av kontorsbiträde icke ser sig i stånd att medhinna den växande arbetsbördan. Polispersonalen i Laholm har under de senare åren ständigt minskats, framhåller han.

Framställningen avser även befrielse från tjänsten som polischef. Däremot skulle hr Nydén kvarstå som poliskommissarie och som åklagare i begränsad omfattning.

Det kan tilläggas, att framställningen ännu icke beviljats. Den går nu närmast till stadsfullmäktige i Laholm för yttrande.

Sydhalländskt allmogeliv

Manne Hofrén om Oscar Sjunesnesons bok.

Landsantikvarie Manne Hofrén har i Svenska Dagbladet skrivit en berömmande recension av Oscar Sjunnesons bok, Sydhalländskt allmogeliv, en recension som vi tar oss friheten att här återge:

Ett halvsekel är ingen lång tidrymd, men när man konfronteras med porträttet av en svensk bygd i landskapsbild, bebyggelse, arbetsliv och folkliv sådant allt detta tedde sig kring sekelskiftet, finner man i alla fall ganska snart att de 50 åren varit mycket långa med hänsyn till sitt innehåll — så mycket har hänt i det tysta, gradvis har bygden ändrat ansikte, allt har blivit nytt. Det kan inte hjälpas att mycket värdefullt också fått stryka med i denna liksom vid alla revolutioner.

Mycket lokal bygdehistoria från senare år vilar på en botten av sorg över vad som försvunnit från den gamla goda tiden, men det finns också folklivsskildrare som objektivt och lugnt konstatera faktum, registrerande utvecklingens gång. Det finns inslag av båda sorterna i Oscar Sjunnesons fina och på egna iakttagelser grundade folklivsskildring från hans sydhalländska hembygd. Sällan får man en så slående och rikt dokumenterad bild av skillnaden mellan förr och nu som i denna bok. Själva landskapet här har i icke ringa grad ändrat uppsyn under hans ögon — i bygden mellan smålandsgränsen och havet och med Hallandsås förtonande i söder låg på 90-talet ännu ljungheden i stor utsträckning kvar som ett tyst och oberört hav, där skogsbygdens byar med deras slutna gårdar lågo som öar. Planterad skog, odlad mark har i hög grad trätt i stället. De slutna gårdarna öppnades mot yttervärden — både så att en eller ett par längor i gården brötos ut, öppnande det slutna gårdsutrymmet, och så att människornas ögon öppnades mot yttervärden, mot nyheter och nya nyttigheter. Hästräfsan kom som den första hjälpmaskinen i åkerbruket och cykeln började kring sekelskiftet hjälpa ungdomen att se sig omkring i grannbygderna och träffa annan ungdom. När man 1895 i ortens tidning läste de av myndigheterna utfärdade "Ordningsföreskrifter för cykelåkning" bör man ha fått papper på att en ny tid var inne, med nya isoleringsbrytande kommunikationsmöjligheter.

Oscar Sjunneson har själv minnen från ett hem med på 90-talet fast bevarad tradition, ett kommunalordförandehem, där han tidigt bör ha kommit i kontakt både med det gamla och med vad som rörde sig i tiden. Det är för en folklivsskildrare en dyrbar gåva, att själv ha fått leva med i det gamla stadiet och att ha haft ögon för förändringarna i bygdens utseende och kulturliv och i människornas sätt att tänka och reagera. Och Sjunneson kan konsten att berätta på ett stilla, sakligt och lärorikt sätt — han har skapat en ovanligt allsidig redogörelse för bondelivet i en svensk bygd där det sydsvensk-danska ligger kvar som en fin nyans. Liksom sina äldre föregångare inom halländsk bygdeskildring bör Sjunnesons bok ha alla möjligheter att bli klassisk.

Manne Hofrén.

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL. 118
Torsd. fred. lörd. kl. 8. sönd. 3, 6 8, B-bilj. end. 3
DUMBOM.
Nils Poppe, Inga Landgré, Ulf Johansson, Hjördis Petterson.
"Man är en dumbon om man inte ser Dumbom".

SCALA LAHOLM
lörd. kl. 8, Sönd. 6 o. 8 Barnfbj.
Skandal i romerska badet.
Silvana Pampanini, Gino Servi
"Flugig så det förslår".

Årsmöte med Hishults SLU

Hishults SLU-avd. hade i går årsmöte i Linghults skola under ordförandeskap av Knut Bengtsson, Linghult. Det var ej tillräckligt stor tillslutning av medlemmar varför såväl faninvigningen som det tal, som Harry Johansson i Lya skulle hållit, blev uppskjutet till ett senare tillfälle.

Årsberättelserna godkändes. Följande val förrättades. Till ordf. omvaldes Knut Bengtsson, Linghult och styrelse Rune Johansson, Kjellstorpsbygget, Leif Svensson, Kornhult, Lena Bengtsson, Högalt, Mona Lisa Roos, Bjärnared. Suppl.: Bo Svensson, Kornhult, Bodil Bengtsson, Högalt, Roland Sturesson, Göstorpshult. Revisorer: Hubert Bengtsson, Hishult och John Larsson, Skönhult, suppl. Eve Ragnarsson, Ågård.

Politisk kommitté: Hasse Torkelsson, Stubbhult, ledare Knut Johansson nr 6, samt ordföranden. Distriktsombud: Eve Ragnarsson, Ågård, suppl. Harald Johansson, Kjellstorpsbygget. Kretsombud: Arne Brorsson, Norra Össjö, Harald Johansson, Kjellstorpsbygget. Till representant i kretsstyrelsen föreslogs Knut Bengtsson, suppl. Arne Brorsson. Till styrelseledamot i BF-avdelningen utsågs Torsten Lindkvist, Högalt, och i SLKF Edit Bengtsson, Linghult. Ombud vid BF:s kandidatnominering blev Hubert Bengtsson, Hishult.

Programråd: Arne Brorsson, Norra Össjö, ledare, Leif Svensson, Kornhult och Jan Erik Frick, Norra Össjö.

Mötet avslöts med ett trevligt samkväm där Knut Bengtsson visade några trevliga skioptikonbilder från rikstingen i Katrineholm sam avdelningens resa i somras till Simlångsdalen.

Hishult

Hishults kyrkobrödrakår

har haft sitt första "arbetssammanträde" för året. Sedan en del interna kårangelägenheter undan stökats, inledde ordföranden, poststationsförest. N. A. Isaksson, diskussion om orsakerna till den vitt utbredda likgiltigheten för kristendom och kyrka. Därvid framhöll han bl. a. att det numera inte anses modernt att tro på Gud, att den stillhet och andakt, som förr bereddes människor genom husandakten, numera i stor utsträckning försvunnit och ersatts med ett uppskruvat arbetstempo, hets och jäkt, att människornas intresse blivit alltmer splittrat på mångahanda ting, att det särskilt bland de unga är en tendens bort från kyrkar, men att ansvaret i stor utsträckning åvilar de äldre i deras egenskap av föräldrar och föredömen för de yngre. I den följande livliga överläggningen underströks ytterligare en del av inledarens synpunkter, varjämte han kom in på en lång rad detaljfrågor till belysning av ämnet. Samtalet fortsatte även vid kaffebordet o. det drog tämligen långt ut på tiden, innan sammankomsten avslöts med aftonbön och psalmsång.

Dessförinnan hade man kommit överens om att fortsätta överläggningen vid det andra februarisammanträdet, då det är meningen att särskilt söka belysa, vilka åtgärder som kan komma i fråga för att råda bot för de påtalade missförhållandena. Herr Isaksson har välvilligt åtagit sig att också den gången fungera som inledare.

REALISATIONEN
pågår
hos
Wallbergs
FÖRSÄLJNINGSMAGASIN
Storgatan - HALMSTAD
KOSTYMTYGER — KAPPTYGER — DRÄKTTYGER
KLÄNNINGSTYGER
i ylle, siden och bomull.

Laholms telefonstation väntar nu på abonnent nr 1.000 — 999 tecknad

Det senast beställda telefonabonnemanget i Laholm får i katalogen n:r 999, och vi kan avslöja, att det beställts av Laddelafirman E. L. Bengtsson.

Uppgiften om att telefon 999 tecknats kom LT till handa för några dagar sedan, och i går ringde vi telefonbyrån i Halmstad för att få veta, om icke telefonen med nummer 1000 tecknats och vem som event. får detta "runda" tal.

— Innehavaren av telefonnummer 999 är fortfarande den senaste abonnenten. Vem som skall få 1.000 är ännu inte klart. Dock blir det inte någon privatperson, får vi veta. Numret har reserverats för något större företag, som vill ha ett gruppnummer. Att Laholms telefonstation nu nått fram till siffran 1.000 i abonnentförteckningen, betyder emellertid inte, att stationen har 999 abonnenter. Det finns nämligen en del vakanta nummer, erinrar man om på telefonbyrån.

Vi kan tillägga, att antalet telefoner nära fördubblats på tio år i Laholm. Antalet abonnenter var nämligen 524 år 1944, och nu är det inemot 1.000.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

90 år

fyller i morgon fru Bina Carlsson, Ålderdomshemmet, Veinge. Jub., som är född i Boarp, Tönnersjö, kom 1910 med sin make, skomakaremäst. Janne Karlsson till Veinge. Maken avled 1949. Fru C., som i sin krafts dagar var mycket arbetsam och duktig, är fortfarande mycket vital och följer noga med vad som händer i tiden.

75 år

fyller i dag läderhandlanden Karl Ström, Båstad.

60 år

fyller i dag byggmästare Karl Otto Larsson, Skärsjödal, Markaryd.

60 år

fyller i morgon Bernhard Egron Nilsson, Kornhult 2, Hishult.

50 år

fyller i morgon kontrollassistent Daniel Hedlund, Eglan, Våxtorp. Hedlund, som är född i Årstad, arbetade i yngre år vid lantbruk. 1927—28 genomgick han Katrinebergs lantmannaskola och kom på hösten sistnämnda år till Våxtorp som kontrollassistent. I början verkade han huvudsakligen i östra delen av socknen, men under senare år har hans verksamhet kommit att omfatta även en del gårdar i socknens västra del. Säkert har hans verksamhet betytt mycket för en höjd mjölkproduktion och en bättre kvalité på denna.

Hedlund har varit ledare för en mängd studiecirklar i jordbruks- och allmänna ämnen och en av pionjärerna för Våxtorps LSS-avd. Sedan fem år tillbaka är han ledamot av taxeringsnämnden. Personligen en vänsäll och god man har han tillvunnit sig allas aktning och förtroende.

50 år

fyller i morgon portvakten Helge Johansson, Oskarström. Han är född i Perstorp i Eldsberga, där föräldrarna hade ett torpställe. 1918 flyttade familjen till Tippakull i Enslöv och de närmast följande åren hade J. arbete på Nygård. År 1925 kom han till Oskarström, där han fick arbete på Jutefabrikens jordbruk. Sedan några år tillbaka är han placerad som portvakt vid fabriken.

50 år

fyller i morgon trafikbiläg. Gunnar Valter Larsson, Vallberga. Under många år har L. bedrivit åkerirörelse, som han dock överlät för något år sedan.

40 år

fyller i dag trädgårdsmästare Carl Nilsson, Nybo, Ränneslöv.

DÖDSFALL

Daniel Rydsjö. F. överläraren Daniel Rydsjö, Lund, har avlidit. Han var född i Hinneryd, Kronobergs län 1886 och tjänstgjorde som överlärare vid Malmö folkskolor 1921—1949. Han har utgivit skrifter i litteraturhistoria samt flera samlingar och berättelser på skånskt landsmål.

BEGRAVNING

En högtidlig jordfästning ägde i tisdags rum i Båstads kyrka, då stoftet efter fru Anna Lindberg vigdes till gravens ro. Samlingen skedde i kyrkan. Till ackompanjemang av musikdir. A. Runbäck sjöng kyrkosångare G. Rosenlund från orgelläktaren Herre, lär oss betänka av Runbäck. Församlingssång ps. 306:1. Griftetalet hölls av kh. S. Adrian, och efter de tre skovlarna mull sjöngs ps. 66. Begravningsmässan inför altaret utfördes med kh som sjungande liturg. Ps. 600:7. Sång av G. Rosenlund: Evig vila av A. Runbäck. Vid uttåget ur kyrkan utfördes på orgeln Air av Bach. Prestaverande var byggmästare Aron Bengtsson och kamrer Philip Hjort. Vid graven på nya kyrkogården läste kh. Adrian en psalmvers. En rik blomstergärd prydde båren.

LAHOLMS KEMISKA
VINGESGATAN
Tel. 732 Laholm
Postgiro 37 48 24
Välgjort arbete — humana priser.

Sydhallands skyttekrets segrade i förbundets stridsskjutning

Stort intresse för skyttearbetet i södra Halland

På söndag håller Sydhallands skyttekrets sitt årsmöte på Hishults gästgivaregård och inför detsamma har kretsens entusiastiske ordförande Wilhelm Larsson i Knäred tillställt oss kretsens årsberättelse för 1953, vilken har följande lydelse.

Styrelsen har bestått av följande personer: Wilhelm Larsson Knäred, ordförande, Nils Nilsson Laholm, v. ordf. och kassör, Georg Carlsson, Växtorp, sekreterare, Einar Persson, Knäred, v. sekr., Filip Persson, Vindrarp, Karl Olandersson, Hishult, och Henrik Johansson, Östra Karup.

Kretsen har under året bestått av fem skytteföreningar (nedan angivna) med ett redovisat kretsmedlemstal av 145 st. Därmed har antalet minskats med 7 st. gentemot föregående år.

Ovannämnda antal medlemmar fördela sig föreningsvis sålunda: Hishult 9 (11), Karup 3 (11), Knäred 47 (41), Laholm 24 (35) och Sydhalland 62 (46). Siffrorna inom parentes angiva 1952 års antal. Som framgår har endast Knäreds och Sydhallands skg redovisat ökning av antalet deltagare i kretsens fältskjutningar.

I Kretsens fältskjutningar har under året deltagit 435 st. skyttar, vilket betyder en minskning med 21 st. Föreningsvis fördela sig dessa sålunda: Hishults skf 18 (45), Karups skf 5 (12), Knäreds skg 125 (124), Laholms skf 91 (112) samt Sydhallands skg 197 (136). Inom parentes 1952 års siffror.

Klassvis utvisar deltagareantalet följande siffror för 1953. Veteranklassen 34 (20), ökn. 14. Mästareklassen 137 (133) ökn. 4. Högre klassen 124 (134) minskn. 10. Klass L II 92 (93) minskn. 1. Lägre klass I 48 (76) minskn. 28. Det visar sig sålunda att det är de yngre skyttarna som utgör den största minskningen.

Under året har Kretsen anordnat sex fältskjutningar samt en Förbundstävling i automatvapen (kpist), vidare en skolskjutning med Kretsmästerskap och Förbundstävling i skolskytte för klasserna 1 och 2.

Fältskjutning har varit anordnad på följande platser och under nedannämnda tider:

i Dönaredalen, Våxtorp den 22/2, arrangör Sydh. skg; i Vegefors, Knäred den 22/3, arrangör Knär. skg.; i Vegefors, Knäred (automatvapen) den 22/3, arrangör Knär. skg; i Skummeslöv Karup den 12/4, arrangör Karups skf.; i Fladalt den 3/5, arrangör Sydh. skg.; i Snapparp)gemensamt med Halmstadskretsen den 4/10, arrangör Lah. skf.; i Högalt den 8/11, arrangör Hish. skf.

Extra insatsskjutningar i samband med fältskjutningen har ej heller i år förekommit, ej heller har Kretsen anordnat stridsskjutning under året.

I de av Förbundet arrangerade tävlingarna i såväl skol- som fältskjutning har Kretsen varit något mindre representerad än föregående år men har dess representanter däri väl hävdat sig och deltagit i rep. mästerskap med den äran. Sålunda belade Nils Nilsson, Laholm, en hedersam 3:e placering i Förbundets vårfältskjutningsmästerskap med uppnådda samma resultat som den korade mästaren eller 41 tr.

I Förbundets stridsskjutning i Breared i samband med höstfältskjutningen utgick Kretsens lag som segrare och fick därmed sin första inteckning i vandringspriset. Denna seger betecgna vi som årets skyttеprestation inom Kretsen och som inger oss förhoppningar om ökat intresse för vår verksamhet i fortsättningen. Vi skänka den segrande gruppen, med dess duglige ledare, Nils Nilsson, i spetsen, vår bästa honnör och önska lycka till i fortsättningen.

Medelträffsresultatet per deltagande skytt har under året utgjort 12,31 mot 13,98 under 1952 och har medelträffprocenten utvisat 41,03 proc. mot 46,60 under näst föregående år.

I fält-, skol- och stridsskjutningar har avlossats 17,000 st. skarpa skott vilket betyder en minskning med i runt tal 4,000 skott.

Vid Kretsens skolskjutning i Edenberga den 14 juni, som förtjänstfullt arrangerades av Sydhallands skyttegille korades Knäredsskytten Gotth. Nilsson till årets mästerskytt i skolskytte efter uppnådda 171 poäng, och erhöll därmed Kretsens mästerskapstecken i guld (förg. silver). Som tvåa resp. trea placerade sig föreningskamraterna Nils Nilsson och Bo Johansson, Laholm, med 165 resp. 160 poäng, som båda erhöllo mästerskapstecken i silver.

Vid årets sista fältskjutning i Hishult den 8 nov. korades Laholmsskytten Torsten Broberg till kretsmästare i fältskjutning för 38 tr. och erhöll därmed Kretsens mästerskapstecken i guld (förg. silver). På andra resp. tredje plats kom Einar Persson, Knäred, med 35 tr. och Nils Nilsson, Laholm, med 33 tr. Dessa erhöllo mästerskapstecknen i silver resp. brons.

Kretsens vandrings- och segrarpris i grupptävling har under året erövrats av följande:

SKOLSKYTTE:

Ryttm. G. von Möllers vpr för 4-mannalag ur klass 3, 4 och 5.
Sydhallands skyttegille med 245 poäng.

Södra Hallands Lottakårs vandringspris, 4-m.-grupp ur kl. 1 och 2.

Laholms skytteförening med 250 poäng (erövrat för alltid).

FÄLTSKYTTE:

Svenska Metallverkens vpr. för 5-m.-lag.
Laholms skytteförening för platssiffran 10. Som tvåa kom Knäreds skyttegille för platssiffran 13.

Skytteväns hpr. vpr. för 3-mannalag.

Laholms skytteförening för 1373 proc. tr. erövr. för alltid på andra plats kom Sydh. skg med 1207 proc. tr.

A.B. Norma Projektilfabriks vpr. för automatvapen: kpist. instiftat 1953.

Laholms skytteförening med 202 p. På andra plats kom Knäreds skyttegille med 196 p.

Att medlemsantal och deltagareantal i årets skjutningar visa en sjunkande tendens var väl för de flesta ingen överraskning men däremot en överraskning att minskningen kommit att hålla sig till det ringa antal som journaler skjutprotokoll visat. Styrelsen ser sålunda fortfarande ljust på framtiden och hyser fortfarande de bästa förhoppningar om en snar återväxt i verksamheten. En förutsättning är emellertid att vi alla gemensamt i bästa samförstånd och liksom hittills oförtrutet arbeta vidare samt söka skapa den trivsel på skjutbanor och skyttestigar som är nödvändig för att skytteintresset skall bibehållas och stärkas så att äldre skyttar återknytas och nya medlemmar tillföres våra skytteleder.

Det gångna årets verksamhet har liksom sina föregångare på alla fronter präglats av den bästa vilja till samarbete mellan kretsens medlemmar och med dessa värden och det alltjämt visade intresset för verksamheten kan Kretsen möta det nya verksamhetsåret med största tillförsikt.

Kretsstyrelsen vill så till sist framföra sitt varma tack till alla kretsmedlemmarna, föreningarnas styrelseledamöter och alla skyttekamrater inom kretsen för deras nit och intresse samt offervillighet och oegennyttiga arbete som de nedlagt under det gångna året till Kretsens fromma och dess fortbestånd.

Laholms IF får spela bandyfinal i Sunvära

Onsala får landskampsmatch i bandy mellan Halland och Småland, vilken skall spelas den 22 febr. Dessförinnan blir det uttagningsmatcher. Den 7 febr. möts sålunda Onsala och Torup i Onsala medan Laholm får en match två lag från södra och norra zonerna. Förbundet har beslutat att juniorfinalen mellan Sunvära SK och Torups BK skall spela i Torup på söndag medan stora DM-finalen går i Sunvära, likaledes på söndag. DM-finalen döms av Yngve Johansson, Oskarström och JM-finalen av André Håkanson, Johansfors.

F 14:s bandylag fick av Hallands Bandyförbund en varning för att laget inte ställde upp till spel i Getinge den 17 januari. Förbundet ansåg att F 14 haft möjlighet samma dag.

Ett gott år för Ränneslövs GIF

Styrelsen för Ränneslövs GIF har inför årsmötet på söndag avlämnat följande utdrag ur årsberättelsen 1953:

Ett relativt gott år både i spelhänseende och ekonomiskt kan konstateras sista året.

Föreningens medlemsantal utgjorde vid årsskiftet 82 stycken. Publiksiffran var 900 personer, en avsevärd ökning från 1952. Genom ett uppoffrande arbete från medlemmarnas sida lyckades vi få den nya spelplanen klar till seriestarten den 2 aug. Styrelsen för härmed uttrycka sin tacksamhet till samtliga som medverkat på arbetet med idrotts platsen.

Fotbollssektionen rapporterar att en match spelades i LT:s cup hemma mot Genevads IF. Det blev förlust med 4—2. A-laget har spelat 27 matcher under året, därav har 9 vunnits, 5 spelats oavgjorda och 13 förlorats, målkvot 57—65. 18 spelare har använts. Av lagets 27 matcher har Bengt Lindkvist deltagit i alla. Stig Nilsson, Karl Eriksson och Ragnar Karlsson har spelat 26, Karl Jonsson 24. Bäste målskytt är Karl Jonsson med 24 mål, Åke Svensson med 14.

B-laget har spelat 17 matcher, därav 9 vunnits, 2 spelats oavgjorda och 6 förlorats, målkvot 54—38. 24 spelare har använts. Stig Edenfur har spelat 17 matcher, Olle B. Nilsson 16, Gunnar Andersson, Alf Andersson och Holger Nilsson vardera 15. Bäste målskytt är Alf Johansson med 16 mål.

Pojklaget har spelat 12 matcher och vunnit 7, spelat 1 oavgjord och förlorat 4, målkvot 35—24. 15 spelare har använts. Göte Nilsson och Kjell Georgsson har spelat samtliga 12, Gösta Andersson, Börje Jönsson och Kjell Nilsson vardera 11. Bäste målskytt är Kjell Georgsson med 17 mål. När pojklagsserien slutade blev Georgsson uppflyttad i B-laget och spelade där 11 matcher med 5 fullträffar.

Träningen har under året letts av Sven Svensson, Halmstad, för A- och B-lagen, och för pojkalget av Agne Andersson, Ränneslöv. Båda har skött sig till allas belåtenhet. Gymnastiken har bedrivits endast av kvinnliga medlemmar och letts av fru Nora Hjort på ett utomordentligt sätt.

Årsmöte hålles den 31 jan. i kommunalrummet.

Bordtennis

Majenfors SK:s 1:a lag spelade i söndags en bordtennismatch i Smålandsserien div. V mot Vrå BTK:s 1:a lag. Matchen som spelades i Folkets Hus, Vrå blev en seger för MSK med 6—1. Resultat med Vrås spelare först:

Ingvar Pettersson—Göte Jonsson 8—21 13—21.
Gösta Nilsson—Viking Jonsson 19—21 21—10 11—21.
Otto Eriksson—Roland Sandström 8—21 16—21.
Gösta Nilsson—Göte Jonsson 12—21 12—21.
Ingvar Pettersson—Roland Sandström 16—21 16—21.
Otto Eriksson—Viking Jonsson 15—21 21—15 21—18.
Dubbel: Gösta Nilsson/Otto Eriksson—Roland Sandström/Göte Jonsson 9—21 17—21.

Även Majenfors SK:s 2:a lag fick en seger mot Vrå BTK:s 2:a lag i Smålandsserien div. VI. Matchen spelades i V. Haghults Föreningshus och resultatet blev 6—0.

Majenfors spelare först nämnda:

Torsten Jonsson—Artur Persson 21—14 22—20.
Leif Svensson—Rune Nilsson 21—17 19—21 21—18.
Bertil Jonsson—Robert Persson 15—21 21—19 23—21.
Bertil Jonsson—Rune Nilsson 21—13 21—11.
Leif Svensson—Artur Persson 24—22 22—19.
Torsten Jonsson—Robert Persson 21—14 14—21 21—18.

BETYDELSEFULL ÄNDRING I FOTBOLLENS REGELBOK

I all stillhet har på nordiska regeltolkningskonferensen i Stockholm i början av december vidtagits en utomordentligt viktig ändring i nu gällande fotbollsregler. Ändringen som företagits i full överensstämmelse med fotbollsspelets högsta myndighet, The referee's Comitee i London, gäller när en skadad spelare på nytt får deltaga i spelet. Detta är viktigt att spelarna och publiken får kännedom om ändringen ty den trädde i kraft den 1 januari.

Hittills har det varit så, att en spelare som på grund av försening eller mindre skada under själva matchen uppehållit sig utanför sidolinjerna först fått träda in och deltaga i spelet på nytt när matchen avbrutits, antingen genom målspark, frispark, nick, inkast eller ett annat avbrott av spelet.

Den nya regeländringen säger, att spelaren får löpa in på banan och deltaga i matchen på nytt, när domaren genom ett tydligt tecken godkänt hans inträde, som dock får ske blott över sidolinjerna.

Om denna överraskande ändring säger de officiella regeltolkarna:

— Spelaren måste vänta på ett tydligt tecken från domaren, innan han tillåtes löpa in, och hans inträde skall ske över en av sidolinjerna. Domarens tillåtelse skall ges med en tydlig vink med armen över huvudet. Domaren bör vänta med att ge ett dylikt tecken tills han förvissat sig om att spelaren kan löpa in utan att denne genast får inflytande på spelet.

Laholms IF.

Bandyspelarna samlas i kväll efter arbetets slut vid Glänninge sjö för träning.

De, som önska medfölja bussen till Sunvära, ring 629 Laholm innan lördag.

Laholms Bollklubb.

Gymnastik i kväll, jun. kl. 18, sen. kl. 19.

Senaste nytt:

Amerikansk reajakt störtade i Öresund

KÖPENHAMN i dag.

Ett amerikanskt reaplan från flygstyrkorna i Västtyskland störtade på onsdagseftermiddagen i Öresund och exploderade. Piloten, löjtnant Kopp, omkom.

Piloten i den förolyckade maskinen började att på omkring 2,000 meters höjd kretsa över Kastrup för att vänta på en kamrat så att de kunde fortsätta hemfärden tillsammans. Man tror att hans plan därvid gått i spinn och med fruktansvärd hastighet virvlat mot marken utan möjlighet för piloten att vare sig få maskinen ur spinnet eller själv frigöra sig från den. Jaktplanet störtade i Öresund just där fritt vatten möter kustlinjens isbildning. När planet träffade vatten, hördes en våldsam explosion och en kraftig eldpelare slog upp.

Göteborgsfru instängd av eld i fönsterlöst rum

NY, MYSTISK ELDSVÅDA I GÖTEBORG.

GÖTEBORG i dag.

En Göteborgsfru låg på onsdagskvällen i nära en halv timme på golvet i ett fönsterlöst trkrum, instängd av en häftig brand utanför dörren, den enda vägen ut. Det var i en av skyskraporna på Otterhällan i Göteborg. Branden, som vållade skador för c:a 150.000 kr., fogar sig väl till raden av mystiska bränder den sista tiden i Göteborg.

Elden började i en stapel trälådor, fyllda med skyltmaterial i papp. De blockerade nästan dörren till tvättstugan, där fru Alice Fogelmark arbetade i mangelrummet. Hon hörde plötsligt att det sprakade utanför och sprang ut i korridoren framför de tre tvättrummen och gläntade på dörren ut mot trappuppgången. Då slog eld och rök emot henne, och hon stängde genast dörren, medveten om att hon inte kunde forcera brandhärden utan att bli svårt bränd. Hon räddades så småningom av brandkåren.

Boknytt

Stig Bergström: Ekonomiska föreningars årsredovisning enligt nya föreningslagen. Anvisningar för upprättande av årsredovisning, utarbetade inom Lantbrukets förbundets Revisionsbyrå AB. Pris: 1:50.

Som bekant trädde den nya lagen om ekonomiska förningar i kraft den 1 januari. Den innehåller nya bestämmelser rörande ekonomisk föreningars redovisningshandlingar. Syftet med föreliggande skrift är att lämna en översikt av lagens väsentligaste bestämmelser och av lämpliga metoder för hur ekonomiska föreningars årsredovisning upprättas.

PRINS CHARLES SER GÄRNA ATT FOLK SPRINGER.

I Buckingham Palace finns många ringknappar. En ledning kallar barnsköterskan. Under ett par veckor har barnsköterskan kallats till palatsets olika delar och flera gånger om dagen just när hon har sin lediga timme eller när hon tar igen sig. En polisundersökning i palatset var utan framgång. Ringledningen var fullt i sin ordning och ingen hade kallat på sköterskan. Femårige prins Charles var närvarande när rapport därom avlades för hovmarskalken medgav att han brukade trycka på knapparna och sedan snabbt ge sig iväg. "Ja, jag tycker om att folk springer på grund av att jag vill ha det så..." sade det unga kungaämnet.

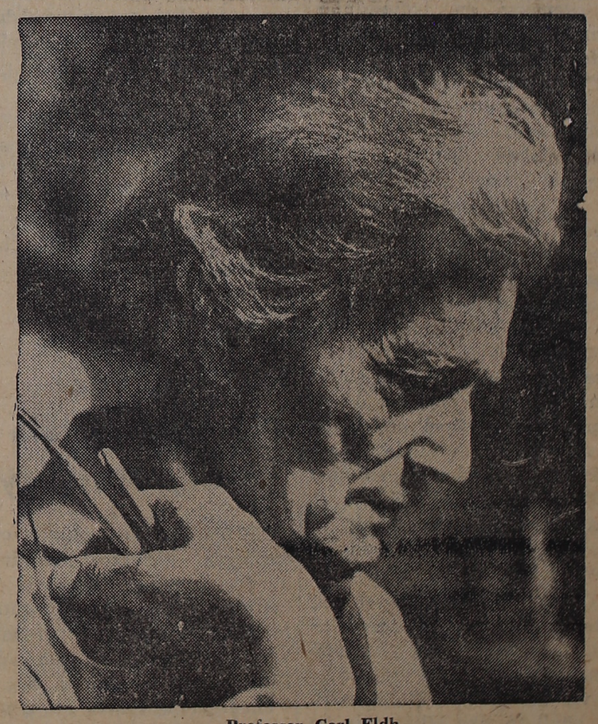

Professor Carl Eldh

En stor man ur tiden...

Professor Carl Eldh, Stockholm, avled, som vi tidigare meddelat, på tisdagskvällen på Tranås kuranstalt.

Carl Eldh var född i Uppland 10 maj 1873, och redan som pojke började han arbeta som bildhuggare i Uppsala, bl. a. medverkade han vid domkyrkans restaurering.

Efter studier vid Tekniska skolan i Stockholm vistades Eldh i Paris under åtta års tid. Han var elev vid Académie Colarossi och tog starka intryck av modeskulptören Injalbert. Återkommen till Stockholm utställde han hos Konstnärsförbundet arbeten i impressionistisk stil, ofta kvinnor ur arbetets eller gatans värld. Man kan nämna "Afton", "Ett minne", "Femme de trottoire". Senare övergick Eldh till naketskulpturen, där han fullföljde Per Hasselbergs linje i en poetisk och förfinad naturalism. Arbeten som "Linnéa" och "Innocence" eller gruppen "Ungdom" i Nationalmuseum ger prov på denna sida av hans konst.

Stadshuset i Stockholm gav honom några monumentaluppgifter: statyer i helfigur av Strindberg, Fröding och Ernst Josephson. Med ett titaniskt Strindbergsmonument, fullbordat och rest 1942 i Tegnérlunden i Stockholm, hade han redan tidigare brottats. Nu tillkom en rad andra konstnärsporträtt, bl. a. bysterna av Richard Bergh och Fröding, båda representerade med exemplar i Göteborgs konstmuseum, av Karl Nordström, Tor Aulin o. a. Bland de senare årens produktion kan nämnas prins Gustafs staty i Uppsala och porträtt av dåvarande kronprinsparet, Kristina Nilsson i Kungl. Teatern, bronsgruppen Löpare i Stadion, Franz Berwaldbysten i Göteborgs konserthus, Engelbrektsstatyn i Arboga, ett par olika Linnéskulpturer samt Hjalmar Branting-monumentet i fjol.

Carl Eldh hann inte avsluta sitt stora Arbetets monument, som skall placeras i anslutning till Folkets hus i Göteborg.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: **Markaryd, Villagatan**
Redaktör **Sven B. Jönsson. Tel. 150.**

Nu inkommet!

Stort parti tyger, sportbyxor, Väskor, Strumpor m.m.

REALISATIONSPARTI

Utförsäljes i vår butik i Markaryd på fredag den 29 januari med början kl. 10,00.

— Obs. Endast en dag! — Passa på köp billigt! —
Priserna är så låga att det är en given vinst för varje köpare.

PRISEXEMPEL.

Kapptyger: Ylle dubbelbredd som kostat 22:50, nu 13:—
Ylle dubbelbredd som kostat 20:80, nu 12:—
Ylle dubbelbredd Angora som kostat 36:50, nu 20:—
Även tunnare och billigare finnes.

Klänningstyger: Enf. ylle som kostat 21:50, nu 6:—
Svart Crepé som kostat 13:50, nu 6:—
Clouqé som kostat 14:50, nu 3:—
Konstsilkekvaliteter och många andra prisbilliga tyger till bottenpriser.

Sporttyger: Till klänningar och kjolar mycket billigt.

Bomullstyger: Såväl enfärgade som mönstrade utförsäljes till kr. 1:50, 2:—, 2:50, 3:— mtr.

Ett antal Gosskostymer: 13—17 år som kostat 81:—, nu 48:—

Vindtygsrockar goss strl. 11—15 år som kostat 15:50, nu 6:—

Herr-skjortor nu kr. 9:50

Ett parti Damstrumpor extra billigt! 2 par för 3:90.

Axelväskor — Städrockar — Handväskor m.m. billigt.

Fredag den 29 januari
DEN VERKLIGT BILLIGA DAGEN.

KONSUM - Markaryd

El-taxorna är inte rättvist fördelade?

Vid köpingsfullmäktiges sammanträde i tisdags och som ref. i gårdagens tidning blev el-taxorna föremål för en 2 timmars lång diskussion innan fullmäktige fattade beslutet att bordlägga ärendet och tillsätta en kommitté på 3 personer som skall göra en allsidig utredning och om möjligt försöka få fram en minimiavgift och en mera jämn avvägning mellan å ena sidan industrien och å andra sidan hushållsabonnenterna. Till kommiterade valdes hrr Etig Ekström, Georg Gustafsson och Georg Horney.

Diskussionen inleddes av fabrikör Georg Gustavsson, som i egenskap av industriman skarpt kritiserade de nya tarifferna. Då frågan var uppe till behandling sist föreslog hr Gustafsson att en utjämning mellan hushållstariffer och industritariffer skulle göras då han inte kunde anse det riktigt att en större förbrukare skall betala ett högre pris än en mindre förbrukare. Den gjorda utredningen har endast höjt taxorna ytterligare men samma olägenheter som tidigare står fortfarande kvar sade hr Gustafsson bl. a. Hr Gustafsson fortsatte med att draga fram olika exempel hur tarifferna verkar och kunde för sin del inte tillstyrka att en hushållsabonnent skulle kunna få den elektriska energin för 10 öre medan industrien skall behöva betala 11—12 öre.

Disp. Folke Svedenfors var inte heller så imponerad av Ångpanneföreningens utredning och han ansåg att det inte var mer än rätt att industrien skall få lika billig elenergi som hushållen. Hr Svedenfors ville förorda att en nodre gräns fastställdes.

Fabrikör Henry Persson förklarade att det inte var lätt att få en precis avvägning och han tyckte det var de olika förbrukarna som skulle känna sig missgynnade.

Red. Graneskog talade för hushållsabonnenterna och ville inte att dessa skulle komma i en ännu ofördelaktigare ställning. Han sade sig vara övertygad om att allmänheten inte ville komma längre upp i kostnaden för elenergi.

Postiljon Stig Ekström höll med hr Graneskog och dessutom ansåg hr Ekström att småindustrien inte alls var missgynnade och belyste detta med siffror från en småindustri i Markaryd.

Fabrikör Carl Melin tyckte inte att de nya tarifferna gav industrien rättvisa men han ansåg dock att dessa skall betala något mera än hushållsförbrukarna.

Disp. Svendenfors kom igen och förklarade att han inte var nöjd med den gjorda utredningen utan föreslog en ny sådan och bordläggning av ärendet vilket även blev fullmäktiges beslut.

Utöver i går ref. ärenden föreslog hr Georg Horney att kommunalkontoret skulle ha öppet någon kväll i veckan och blev denna fråga remitterad till kommunalnämnden för beredning.

Tre ynglingar försökte stjäla bil i Markaryd

Natten mellan tisdagen och onsdagen gästades Markaryd av tre ynglingar, som vid en fastighet utmed Kungsgatan försökte stjäla en personbil varvid de bröt upp ena sidofönstret och kom på så sätt in i bilen. Deras försök att starta motorn misslyckades. Pojkarnas förehavande observerades men trots energiska efterforskningar stod de inte att finna. På onsdagseftermiddagen tog polisen i Strömsnäsbruk hand om två ynglingar med signalement, som väl stämde in på dessa ynglingar. Dessa hade fickorna fulla med sillkonserver m.m. och vid förhör erkände de att de varit i Markaryd på tisdagskvällen och natten till onsdag dit de kommit från Malmö. De båda ynglingarna äro i tjugoårsåldern och konserverna påstå de sig ha fått av en nattflanerande Markarydsbo som tyckte att de såg utsvultna ut. Polisen i Markaryd vill genom tidningen komma i kontakt med personer, som tro sig veta varifrån sillburkarna äro komna eller som under kvällens eller nattens lopp sett ifrågavarande ynglingar.

Kurs i barnavård

Barnavårdskurs på 8 timmar hålles under tiden 1/2—4/2 varje dag kl. 19—21 i Markaryd på kommunalrummet i Sparbanken. Ingen kursavgift. Alla kvinnor välkomna.

Barnavårdsnämnderna i köpingen och kommunen.

BF-krav:

Lös glesbygdens framtidsproblem i samarbete med tätortsfrågorna

I en efter stora linjer upplagd motion vid årets riksdag ställer Landsbygdspartiet bondeförbundet under riksdagens prövning hela det väldiga problemkomplex, som tillsammans brukar betecknas landsbygdens framtidsfrågor, vilka mer och mer håller på att bli ett gigantiskt samhällsproblem. Partiet begär efter en utförlig och starkt dokumenterad motivering en alltomfattande utredning av landsbygdsfrågorna. I motionen understrykes med kraft, att man inte längre utan stora våda för samhället i dess helhet kan tolerera den allt starkare koncentrationen av bebyggelse och näringsliv till några få stortätorter, vilket medför allvarliga olägenheter såväl för den allt mer sammanträngande tätortsbebyggelsen som för de alltmer uttunnade glesbygderna.

Dessa problem, sägs det i motionen, har delvis varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet och beslut, som t. ex. ifråga om bostadspolitikens utformning, bebyggelseplaneringen, lokaliseringsplaneringen och jordbruksplaneringen, men *någon tillfredsställande lösning synes icke kunna åstadkommas av hela problemet, förrän frågan om samhällets bebyggelse och näringsstruktur tas upp till diskussion i hela sitt sammanhang.* Motionärerna vill att statsmakterna skall ta itu med hela bebyggelseproblemet på samma sätt som man 1942 tog itu med och så småningom skisserade jordbrukets framtida utveckling.

Befolkningsomflyttningen från landsbygd till städer belyses med en omfattande statistik. År 1900 bodde 4,0 miljoner människor på landsbygden och 1,1 miljoner i städerna. Vid senaste årsskiftet var dessa siffror resp. 3,7 och 3,45. Stor-Stockholms folkmängd, som vid 1950-talets ingång uppskattades till 970,000, väntas enligt de i generalplanen gjorda beräkningarna år 1960 vara uppe i 1,1 miljoner och år 1970 1,3 miljoner. I motionen ifrågasättes emellertid om man icke räknat för lågt i generalplaneberedningen och att Stor-Stockholms ökning kommer att bli än större, om ingenting åtgörs.

Tätbebyggelsen i vårt land omfattade den 31 december 1950 nära 4,7 miljoner människor, medan glesbebyggelsen endast kom upp till 2,4 miljoner. På den egentliga landsbygden är numera sålunda endast en tredjedel av landets befolkning bosatt. Den i jordbruk med binäringar sysselsatta befolkningen utgjorde år 1940 31,9 procent av totalbefolkningen och hade år 1950 nedgått till 23,4 procent. Den kan beräknas minska med 2 à 3 procent årligen. Jordbrukets totalförlust av människor har starkt stegrats under senare år. Under perioden 1931—1940 var jordbrukets förluster till stadsnäringarna cirka 28,000 personer per år, men under perioden 1941—1950 har den uppgått till 46,500 personer per år. Denna starka befolkningsomflyttning har också medfört en snedvridning av könsproportionerna, framhålles det i motionen. I slutet av år 1952 var antalet kvinnor på 1,000 män i städerna 1,084 och på landsbygden 939.

En följd av befolkningsomflyttningen har blivit storstadsproblemen. Dessa problem är en betydande bostadsbrist — av totalantalet bostadssökande hösten 1953 var inte mindre än 62 procent bosatta i de tre största städerna — tomtbrist, stora trafikproblem, som slukar väldiga pengar och som skapar tidsförluster, kostnadskrävande varudistribution, dyrbara serviceanordningar, svårigheter att rationellt tillvarata arbetskraften o. s. v. Därtill kommer att storstadsmiljön knappast kan sägas ge individen de bästa möjligheterna till en lyckosam personlig utveckling. Brottsligheten är betydligt större i storstäderna än på landsbygden. Särskilt har ungdomsbrottsligheten varit ett svårlöst problem för storstäderna och hemmen har också där särskilda svårigheter att bemästra.

I glesbebyggelsen har utvecklingen på många bygder gått dithän, att det för uppehållande av önskvärda allmänna standarden erforderliga befolkningsunderlaget gått förlorat, och andra bygder är på väg att råka i samma svårighet. Motionärerna pekar på en rad nyttigheter, som det blir omöjligt att uppehålla, skolundervisning, biblioteksväsende, en fullödig socialvård, kommunikationer, service av olika slag o. s, v. Landsbygden kan därför inte erbjuda den trivselmiljö, som är nödvändig för dagens människor. Glesbebyggelsens möjligheter att existera äventyras helt enkelt.

Motionärerna övergår därefter att diskutera dessa förhållanden ur hela samhällets synpunkt, och man kommer fram till att koncentrationen av näringsliv och bebyggelse till storstäderna måste stoppas. Här understrykes att jordbruksnäringen alltjämt är en grundval i vårt näringsliv såsom nödvändigt för att trygga folkförsörjningen och näringen är därmed ett beredskapsintresse av första ordningen. Man kan emellertid inte tänka sig att ett sådant jordbruk skall kunna upprätthållas om inte jordbrukets folk får samma standard i ekonomiskt, socialt och kulturellt avseende och samma trivselmöjligheter som andra yrkesgrupper. *Ett livskraftigt jordbruk, som i och för sig är ett livsintresse för hela samhället, förutsätter sålunda en levande landsbygd.* Näringsliv och bebyggelse måste ordnas på ett sådant sätt, att befolkningen på landsbygden får rika kontaktmöjligheter med tätorternas affärs- och kulturliv samtidigt som stadsbefolkningen får ökad beröring med landsbygdens arbetsmiljö och rekreationsmöjligheter. Vi måste ha städer och tätorter av en för oss anpassad storleksordning.

Motionärerna behandlar också det stora frågekomplexet ur försvarssynpunkt och understryker med skärpa att tätortsbebyggelsen vid en oinskränkt luftkrigföring utgör ett utomordentligt faromoment. Oproportionerligt stora styrkor måste vid ett krigstillfälle bindas för tätorternas skydd ofantliga investeringar måste till för skyddsrumsanläggningar o. s. v. Ur försvarssynpunkt är det sålunda ofrånkomligt att den nuvarande befolkningsrörelsen från landsbygden till tätorterna bringas att upphöra. Stor-Stockholm utgör det vanskligaste problemet och är synnerligen sårbart för atombombvapnet och robotvapen, och en evakuering i en krissituation kan säkerligen endast i exceptionellt gynnsamma fall ske utan mycket svåra lidanden för civilbefolkningen.

Ifråga om de primära orsakerna till befolkningsomflyttningen fastslår motionärerna att landsbygdens ekonomiska eftersatthet spelar den största rollen. Statistiken visar att en klyfta alltjämt består mellan å ena sidan jordbruket såsom landsbygdens huvudnäring och å andra sidan stadsnäringarna. Det synes oss uppenbart, säger motionärerna, att staten genom dyrortsgrupperingssystemet, vars avskaffande man kräver, favoriserar en för hela samhället oförmånlig ekonomisk utveckling. Med landsbygdens ekonomiska bärkraft sammanhänger också dess måjligheter att ordna för befolkningen tillfredsställande allmän standard och trivselmiljö, och motionärerna konstaterar att landsbygdens avfolkning givetvis kommer att fortsätta så länge folket i glesbygden får åtnöja sig med en sämre arbetslön och en över huvudtaget lägre standard. En viss roll för folkflykten har också övervärderingen av storstadssamhället haft, och man slår fast att storstadsmyten måste sägas ha sin grund i en felaktig värdering. Samhället bör givetvis inte söka påverka värderingen, men, säger motionärerna, det bör understrykas, att ökade sysselsättningsmöjligheter och bättre trivselmiljö på landsbygden ger de i storstadsmiljön missanpassade större möjligheter att återvända till hembygden.

Motionärerna understryker, att näringslivet — för att kunna uppnå högsta möjliga produktivitet — måste bygga på det privata initiativets och vinstintressets grund. Det måste med skärpa betonas, säger motionärerna, att en statlig detaljreglering av näringslivet inte kan leda fram till den effektivitet som är önskvärd, och inte heller kan lösa därmed förenade problem. Samtidigt måste emellertid framhållas, att utvecklingen inte kan få överlämnas till de s. k. fria kraftternas spel. Då utvecklingen är av allra största betydelse ur samhällets synpunkt, måste det vara en angelägen uppgift för samhället att medverka till en tillfredsställande lösning genom att ge de impulser, som är nödvändiga. Enligt motionärernas uppfattning måste det vara en gemensam angelägenhet för det enskilda näringslivet och samhället att skapa sådana förutsättningar och resurser att en rimligare fördelning av näringsliv och bebyggelse kan uppnås.

I motionen konstateras att det i varje kommun gäller att lägga till rätta för en expansion av näringslivet. Härför erfordras en översiktsplanering i form av generalplanering e. d. Det nuvarande generalplaneinstitutet är emellertid enligt motionärernas mening alltför osmidigt och dyrbart. Likaså skulle mycket vara vunnet om det nuvarande byggnadsplaneinstitutet kunde ersättas med en form för detaljplanering som i sig rymmer byggnadsplanens fördelar men ej belastas med stadsplanens nackdelar och kostsamhet. Man påpekar också att 1947 års byggnadslag tvingat fram en bebyggelseplanering, som direkt främjat tätorternas expansion till nackdel för glesbebyggelsen. En snar översyn av byggnadslagstiftningen på dessa områden begäres.

Motionärerna framhåller som väsentligt att villkoren för företagsamhet måste bli likvärdiga överallt, där förutsättningar i övrigt finns för företagsamhet. Genom en sådan utjämning vinner företagarna ökad frihet i valet av ort för lokalisering av företagen. De generella åtgärder som är nödvändiga härför bör det ankomma på den blivande utredningen att diskutera, men motionärerna pekar i fortsättningen på en rad problem, som behöver lösas i sammanhanget.

Ifråga om jordbruket som landsbygdens huvudnäring framhålles, att sammanslagningen av småbruk kommer att få ofördelaktiga följder för landsbygden ur befolkningssynpunkt. Därmed undanryckes nämligen förutsättningarna för en arbets- och levnadsmiljö, som har spelat och allt framgent måste spela en avgörande roll för vårt samhälles bestånd. Lösningen av landsbygdens livsproblem synes bäst främjas genom att småbruket bibehålles i så stor omfattning som det är möjligt. Frågan om den fulla sysselsättningen för småbrukets folk kan många gånger lösas på ett lyckligare sätt genom att ökade möjligheter till andra sysselsättningar skapas än genom en ökning av arealen. Härvidlag erinras också om betydelsen av komplettering med skog.

För att en effektiv lokaliseringspolitik skall kunna etableras rekommenderar motionärerna en enkel anmälningsplikt till det kommunala lokaliseringsorganet vid nyetablering, större om- och tillbyggnader av företag, nedläggning av företag eller större inskränkningar i driften.

En förutsättning för en aktiv landsbygdspolitik är enligt motionärernas mening att de större städernas tillväxt effektivt begränsas. Lokaliseringspolitiken måste inriktas på alla större städer, liksom deras regioner och innefatta såväl decentralisering inom regionerna som utflyttning av industrin och effektiv begränsning av nyetableringarna. Statliga flyttningsbidrag ifrågasättes vid utflyttning av industrier. Som ett effektivt stöd för småföretagsamheten på landsbygden rekommenderas företagarföreningarna, som på många håll redan utfört ett betydelsefullt arbete. De bör enligt motionärernas mening förekomma i alla län. En tillfredsställande lösning av kreditfrågorna är synnerligen viktig för att inte småföretagen skall tvingas anlita dyrbara finansieringsformer. En utökad förtroendelångivning, d. v. s. toppkredit utan bankmässig säkerhet till låg ränta, rekommenderas, och vidare ifrågasättes en ny kreditform, där toppkrediter finge tagas med statlig garanti. Effektivt arbetande företagarföreningar bör kunna utjämna det handikap landsbygdens näringsliv nu har ifråga om rådgivning, service på olika områden o. s. v.

Nyetableringar inom näringslivet bör stödjas. Det bör utredas huruvida icke nyetablerade företag under en viss tid, lämpligen under de sju första åren, borde beredas möjlighet att inom rörelsen utjämna uppkomna under- och överskott. Småföretagsamhetens lokalfrågor bör prövas och statens möjligheter att stimulera tillkomsten av hantverkshus undersökas.

Kommunikationsfrågorna ägnas stort utrymme i motionen. Goda kommunikationer är en av förutsättningarna för en önskvärd utveckling av landsbygdens näringslivliv. Enhetlighet i kommunikationskostnaderna bör eftersträvas. Frågan om taxor, antalet linjer och turer samt antalet fasta stationer för biljettförsäljning och expedition av olika slags gods m. m. kan inte få göras beroende av de olika linjernas lönsamhet var för sig. Även kostnaderna för persontrafiken är av stor vikt för förutsättningarna för näringslivets lokalisering i glesbygderna.

Samordning av de olika trafikföretagens trafikmedel är av stor vikt, säger motionärerna. Enligt deras mening bör successivt och med viss övergångstid obligatorisk samtrafik för person- och godsbefordran mellan järnvägar och alla reguljära bil- och busslinjer, som berör mer än en kommun, införas. Genomgående taxeberäkning bör här tillämpas. Taxorna bör så avvägas att de inte missgynnar glesbygderna och Norrland och inte heller småföretagsamheten.

Tillgången på elkraft utgör en grundläggande förutsättning för utbyggandet av landsbygdens näringsliv. Det är därför nödvändigt att alla bygder i vårt land får tillgång till elkraft och -ljus. För genomförandet härav krävs ökade anslag för nyanläggningar. Större anslag krävs också för ombyggnad och utvidgning av redan befintliga landsbygdsnät. Så vitt möjligt enhetliga eltaxor bör prövas.

När det gäller den sociala och kulturella standarden på landsbygden understryker motionärerna vikten av en effektiv skatteutjämning. År 1952 hade samtliga tätorter i landet 151,7 miljoner skattekronor till sitt förfogande under det landsbygden endast kunde räkna med 76,9. Det förhållandet att de större tätorterna drar stora fördelar i skattehänseende av att till dylika orter lokaliserats förvaltningen av de större sociala och kulturella institutionerna, de stora företagens kontor m. m., framstår som en orättvisa mot glesbygderna. Det synes motionärerna rimligt att t. ex. aktibolagen skulle betala sina skatter till den kommun, där de drivir sin verksamhet. Utredningen bör söka komma fram till en rättvis lösning av dessa frågor.

Kommunernas eget initiativ är givetvis av avgörande betydelse för den sociala och kulturella standarden, men det synes motionärerna riktigt att ur samhällets synpunkt pröva, hur de bästa möjligheterna i detta avseende kan uppnås. Det måste också vara samhällets uppgift att medverka till att kommunerna får ökade resurser. Härvidlag understryker samtidigt motionärerna att kommunernas självbestämmanderätt inte får uppges utan tvärtom måste stärkas. Sjukvård, social hemhjälp och åldringsvård måste få en tillfredsställande lösning. Ifråga om bostadspolitiken får landsbygden inte sättas i efterhand, och en tillfredsställande pensionering av företagare och arbetare måste snarast genomföras. Vad näringslivet beträffat gäller det att pröva, huruvida möjligheter kan beredas ungdomen att tidigare än som nu är fallet tillträda egen rörelse eller eget jordbruk. Härför erfordras en bättre lösning av de äldres pensions- och vårdfrågor samt en utökad och smidigare driftskredit för de unga tillträdande.

Lantmannaskolan i Sätila.

Det nya förslaget till elevhem vid lantmannaskolan i Sätila har granskats av byggnadsstyrelsen, som anser de till 440,000 kr beräknade kostnaderna något lågt beräknade. Kostnaderna för utvändiga ledningar, planeringar m. m. — 54,000 kr — kan godtas.

NYTT HASTIGHETSREKORD. Det duggar tätt med hastighetsrekord för rea-planen. Nu senast har överste Willard W. Millikan satt ett nytt transkontinentalt hastighetsrekord i USA genom att avverka sträckan Los Angeles—New York på tiden 4 timmar, 8 minuter och 5 sekunder. Planet var en Sabre-jet, F 86, med full stridsutrustning inklusive beväpning. Här ses överste Millikan, då han landade med sitt plan på Floyd Bennet Fieltd i New York.

Helt berg på glid en meter i timmen

MODENA (TT — AFP).

Ett berg som rör sig framåt en meter i timmen har vållat panik bland människorna i en dal nära Modena. Berget har varit på marsch de senaste 72 timmarna och hittills har tre hus i det närmaste krossats. Dalens invånare har uppmanats att lämna sina hem.

Det "marscherande berget" är i själva verket ett kolossalt jordskred, vars fulla omfattning man ännu inte har kunnat få något begrepp om. Det rör sig fram genom en dal Ilzpeni Nerna.

FYRMAKTSKONFERENSEN I BERLIN började kl 15 på måndagen. Här ses fr. h. närmast kameran utrikesminister Dulles, USA, amerikanske Moskva-ambassadören Charles Bohlen och längst t. v. utrikesminister Eden, Storbritannien.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

Nytt och flytt

Dagens namn:
KARL.
Solen går upp kl. 8.26 och ned kl. 16.25.

Morgondagens namn:
VALTER.
Solen går upp kl. 8.24 och ned kl. 16.27.

Dagens dikt:

En stund ännu av fruset tålamod
och undret spörjs i trädets bleka blod,
ty bakom frostens bleka silverdun
står dock det veka, gröna liv på lur,
och under isig rustnings kalla skir
går vårens andning genom fällt visir.

(SIGFRID SIWERTZ.)

Helikopterjätte gör 240 km

Den amerikanske flygplanskonstruktören Igor Sikorsky har i Bridgeport, Connecticut för pressen och sakkunskapen presenterat sin nyaste helikopter som bär beteckningen "XH 2 S" och är världens största, starkaste och snabbaste. Den kan användas till militära trupptransporter och kan transportera tre stridsvagnar eller 26 fullt och tungt utustade soldater. Helikoptern drives med två motorer. De roterande vingarna kan sammanfällas och därför kan denna typ av helikoptrar lätt medföras av hangarfartyg då den sammanfälld tar mindre plats än vanliga flygplan. Högsta hastigheten ligger vid 240 km i timmen. Sikorskys nya helikoptrar skall nu serieproduceras på order av USA:s flottledning. Konstruktören hoppas emellertid att den nya helikoptern inom ett par år också får tillverkas för civila transportändamål. Som flygplan i reguljär trafik kommer jätte-helikoptern att utrustas med plats för 70 passagerare.

Trävaruhistoria

En arbetare F. vid S. sågverk i Angermanland var känd för sina kvickheter. F. var en ivrig fiskare och kom härigenom med sin fisk i en särställning till sina chefer. F. var även mycket inställsam och förstod genom sin ställning att få vissa förmåner.

Så kom en ny disponent till sågverket, även han en ivrig fiskare. En dag på senhösten var de ute på fiske och F. berättade för disponenten att han även var isjaktsseglare och skulle bygga sig en ny stor jakt. Han ville köpa virket till jakten, vilket disponenten lovade. F. trodde som vanligt han skulle få virket gratis och franco. Men han bedrog sig och fick i stället en kraftig räkning.

Detta retade F. och han beslöt att vid lämpligt tillfälle ge disponenten en gliring härför. På våren var de åter ute på fiske och F. fann tillfället lämpligt.

— Tänk va mycke virke disponenten har i brägårn nu, sade F.

Detta tyckte även disponenten och frågade F. vad han trodde det var värt.

— Ja, flera miljoner.

— Nej, nu drar F. till i förskräckelsen, tyckte disponenten.

— Jo, men om disponenten skulle sälja det till isjakter.

Svensk sköt norsk hund fick böta 4,000

ÅRJÄNG. (TT)

En svensk jägare har vid Noramarks häradsrätt fått betala 4.000 kronor i skadestånd för att ha skjutit en norsk hund. Dennes ägare, som bor i Halden, ansåg sitt djur värt 10.000 kr norska kr och fordrade 4.000 svenska kr i skadestånd. Jägaren erkände och förklarade sig villig betala. Han försvarade sig med att han fått upp en hare när hunden kom och fördärvade alltsammans och då blev han så arg att han sköt hunden.

Charles Lindbergs bok blir film

NEW YORK. (TT—Reuter)

Charles Lindbergh kommer att få den största summa som någonsin utbetalats för filmrättigheterna till en bok. Hollywoodregissören Billy Wilder och filmproducenten Leland Hayward, New York, har nämligen förvärvat filmrätten till Lindberghs självbiografi "The spirit of St Louis" enligt ett avtal som väntas ge Lindbergh över en miljon dollar. Lindbergh får dels ett kontantbelopp, dels en viss procent av intäkterna på filmen.

"Dagsjukhus" – ny brittisk vårdform för de sinnessjuka

STOCKHOLM

Ett uppslag i syfte att lätta den svåra platsbristen vid sinnessjukhusen har framförts i en motion i andra kammaren av fröken Höjer (fp), hr Hamrin (fp) m. fl. De vill ha en utredning om dagsjukhus i anslutning till statligt sinnessjukhus. Försök med denna vårdform har gjorts i England och det anses värt att man gör ett försök därmed även här innan beslut fattas om fullständig utbyggnad enligt den gängse sjukhustypen.

På ett dagsjukhus vårdas och vistas patienterna endast på dagarna. I England har man ordnat ett sådant sjukhus i anslutning till ett vanligt sinnessjukhus. I en gammal byggnad inreddes i en våning matsal, vardagsrum, toalett och badrum för patienterna samt en läkarexpedition. I andra våningen inrymdes tekök, förrådsrum m. m. Verksamheten började 5 maj i fjol. På dagsjukhuset mottas 20 patienter. Mellan kl 8,30 och 17,30 är ett sysselsättnings- och rekreationsprogram upplagt. Patienterna deltar i vissa av de lättare dagliga uppgifterna, t. ex. avdukning och diskning. De behandlas med psykoterapi individuellt och i grupp. För elektrochockbehandlingen går patienterna över till det stora sjukhuset. Personalen utgöres av en psykiater, en avdelningssköterska, en elev och en arbetsterapeut under 1,5 timme. Patienterna är alla kvinnliga.

Det är åtskilliga fördelar förenade med denna vårdform. Den blir sålunda mindre dyrbar. Endast ett personalskift behövs och inga anordningar för natten. Den intensiva vården bör kunna medföra att behandlingstiden blir kortare. Patienten får ha kontinuerlig kontakt med familj och samhälle. Han går och kommer ungefär som från och till ett dagligt arbete. Läkaren har möjlighet att väl följa sjukdomens utveckling, vilket i en del fall kan föranleda tidigare utskrivning än vid vanligt sjukhus. Dagsjukhus är avsett för de patienter, som behöver mer vård än som kan ges vid en psykiatrisk poliklinik.

Frufridag

Frufridag på brandstationen i Malmö: De tjänstgörande eldsläckarna hade inviterat hustrur och barn på middag, där varmrätten var späckad fläskcaré à la Hyland och där desserten hade så fint namn som rökdykarcup med skum. Ovan tre av kockarna, brandmännen Kurt Kristersson, Gunnar Cronlind och John Ek.

Engelska kröningsfilmen eftersökt bakom järnridån

Den engelska färgfilmen om drottning Elizabeths kröning har nu inköpts av Polen, Tjeckoslovakien, Rumänien, Ungern, Bulgarien och Kommunistkina samt skall snart visas i det kommunistiska Östtyskland och till och med i Sovjetunionen. Filmen har för några veckor sedan uppförts vid en privat visning i Kreml för medlemmar av den sovjetryska regeringen. Där var bl. a. kommunistpartiets generalsekreterare Krusjtjov och utrikeshandelsminister Mikojan närvarande. Visningen väckte stort intresse, och partiets samt regeringens propaganda- och undervisningsavdelningar har anmodats att undersöka möjligheterna för att visa den engelska kröningsfilmen för det ryska folket.

MIAMI, FLORIDA: Russel Tongay, fader till en liten flicka i 5-årsåldern som han tvingade att dyka ned i en simbassäng från ett 10 meter högt hopptorn med påföljd att hon avled av sina skador, befanns på måndagen av en domstol i Miami ha gjort sig skyldig till dråp. Han dömdes till 10 års fängelse.

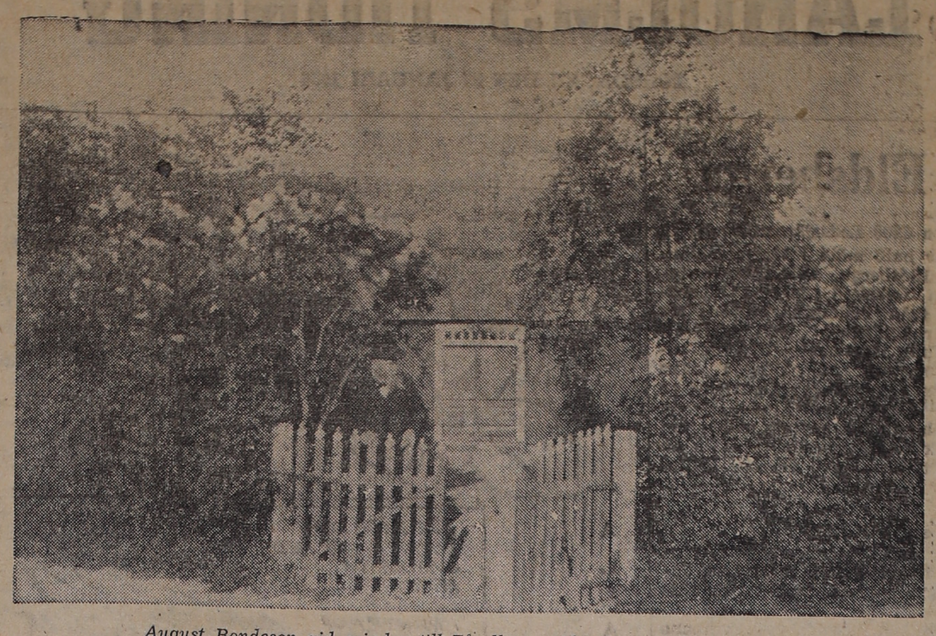

August Bondeson vid grinden till Fågelboet midsommar 1905.

Berättaren August Bondeson och hans Halländska sagor

Likasom så många av det gamla, ärorika Sveriges store män har även jag utgått ur en ringa koja" — så börjar skoilärare John Chronschough sina berömda memoarer. Och så kunde, mirabile dictu, också memoarernas underfundige utgivare, August Bondeson, ha börjat, om han velat ge ut sina minnen. Son till skomakaren och sadelmakaren Carl Bondeson i Vessige i Halland växte han upp bland ett folk av berättare i en tid, då ännu inga radioapparater, ingen skönlitteratur och knappast ens tidningar letat sig ut till böndernas och torpstugornas enkla invånare.

Till 100-årsdagen av hans födelse d. 2 februari 1854. Av Albert Sandklef

Hos dessa människor levde ännu berättandets konst. Vid gillen och oppsittekvällar, på marknader likaväl som hemma i stugorna, varhelst några människor samlades, fanns det gärna någon som kunde berätta en rolig historia, en underlig sägen, en otrolig saga, eller fanns där någon som kunde sjunga en visa. Främst bland alla berättare var August Bondesons far, skomakaren som for ikring och gjorde skor i många kyrksocknar.

Detta är groningsgrunden till vad som blev. I denna miljö fanns det alla förutsättningar att från barndomen leva med i det självklara berättandet, som knappast finns mera. En riktigt god berättare var alltid ett stycke konstnär, lika väl som en god novellist. Han berättade samma goda historia eller sägen eller saga så pass ofta att han till sist fann den konstnärliga form som passade honom bäst, och som säkerligen också passade hans åhörare. August Bondeson erkände själv att han hade sin far att tacka för konsten att berätta. Som barn hade han suttit och lyssnat till fadern och till många andra. Det skulle inte dröja så länge innan han själv följde sin fader i spåren.

Efter några års skoltid vid läroverket i Halmstad — några stormiga skolår borde man kanske tilllägga — flyttade August Bondeson till latinläroverket i Göteborg, där han tog studentexamen år 1876. Nästa år skrev han in sig vid Uppsala universitet, Göteborgs nation, för att studera medicin. 1889 tog han med. lic. och flyttade samma år till Göteborg som praktiserande läkare. Där stannade han till sin död 1906. Detta är de viktigaste data om denne man, som blev en av våra allra främsta berättare.

Folksagans mästare

August Bondeson blev först känd som sagoberättare. 1880 gav han ut Halländska sagor, och kritiken i hela Norden var enig om att detta var ett mästerstycke. Ingen tidigare sagosamling kunde mäta sig med Bondesons. Ett par år senare gav han ut Svenska folksagor, och här möttes han av samma välvilliga omdömen: August Bondeson kunde återberätta en saga enkelt och folkligt, och språket var folkets, men sagans innehåll hade konstnären August Bondeson gjort till ett litet konstverk — visserligen i folklig stil, men "folkligare än folkets sagor" för att travestera talesättet att vara "konungsligare än konungen".

De flesta av Bondesons sagor höra till den grupp man brukar kalla skämtsaga, och Bondeson har med sitt sinne för skämtet tagit väl vara på poängen. I Halländska sagor har han en variant av sagan om käringen och trollfisken. Käringen jämrade sig alltid över att bära vatten, att hugga ved och att väva. Men så en dag när hon kom till källan för att hämta vatten fick hon en fisk i spannen. Och det var en trollfisk, som lovade käringen att hon skulle få önska sig tre önskningar, om hon bara ville släppa fisken i källan igen. Jo, det lovade käringen. Och så önskade hon att spannen ville gå hem själv, så att hon slapp att bära vatten, så önskade hon att det skulle bli mat. Men käringen, hon tog gärna, och hon slog på skulle gå av med detsamma, så skulle hon lätt kunna hugga bränsle, och till sist önskade hon att det hon drog i skulle bli så långt hon ville dra det, för så kunde hon dra i en liten vävbit så han blev så lång som till månen. Så skulle hon då till att önska, och då önskade hon först att spannen sprang hem själv. Det gjorde den, och det tyckte hon såg så roligt ut att hon måste skratta, och så slog hon sig på knäna och skrattade. Men när hon slog sig på knäna, gingo benen av — för hon hade ju önskat sig att vad hon slog på skulle gå av. Det gjorde så ont, så hon började gråta, och nu så runno tårarna från både ögon och näsa, och så tog hon i näsan för att snyta sig. Men då blev näsan så lång som hon drog med handen.

Och då, tillägger sagan hjärtlöst, då hade käringen fått det som hon ville.

I en opublicerad variant av denna saga är det två käringar som bo i samma hus. Den ena är alltid förnöjsam, den andra är lika oförnöjsam som käringen i den första varianten. Så kommer den fönöjsamma och snälla lilla käringen till källan och hämtar vatten, och hon får då trollfisken i spannen. Fisken lovar henne att om hon vill släppa den i källan igen, så ska det hon tar sig före, när hon kommer hem, vara ända till kvällen. Ja, den snälla käringen släppte fisken i källan och gick hem. Där satte hon sig att mäta upp ett stycke enkel blaggarnsväv, och ju mer hon mätte, ju längre blev vävstycket, och långt innan kvällen hade hon så mycket så hon var nöjd. Så kom den missnöjda käringen in och ville veta varifrån all denna vävnaden kommit. När hon fick höra historien, sprang hon strax till källan, och där fick också hon fisken i spannen. Hon fick samma löfte som den andra, och strax skyndade hon hem, men hon skulle minsann mäta annat än simpel blaggarnsväv, det var säkert det. Så kom hon till att tänka på att det kanske var bäst att laga så, att hon slapp att göra något uppehåll medan hon mätte, och så smatt hon bortom knuten. och sen varade det ända till kvällen.

Mänskliga svagheter gisslas

I dessa sagor har oförnöjsamheten och snålheten gjorts till mål för sagans udd — andra gånger är det andra mänskliga svagheter och brister som sagan gisslar. När man ser vilka sagor August Bondesons far med förkärlek berättade för sonen, blir det snart tydligt att den gamle tyckte mest om detta slags skämtsagor. Och i det fallet har nog August varit sin fader tämligen lik.

Jag ska berätta ännu ett exempel från Halland. Det är en skämtsaga som inte heller kommit med i de av Bondeson publicerade samlingarna.

Det handlar om en käring som gick förbi en varggrop, där en bonde hade satt en gås som lockbete. Först hade där kommit en räv och velat ha gåsen, men han hade fallit ner. Sen hade där kommit en varg, och han hade fallit ner han och hon aktade sig allt för att falla ner. När hon så fick se räven och vargen nere i gropen, så ställde hon sig att skälla på dem och kallade dem alla leda skällsord hon kunde minnas, och sen gick hon. Men när hon hade kommit ett stycke på väg, så kom hon att tänka på att hon hade glömt att kalla vargen för båtsman, och se båtsman det var det ledaste hon visste, så det var hon rent tvungen till. Men hon fick allt skynda sig, så inte bonden kom och tog irån henne gåsen, och därför hade hon så brått, så hon såg sig inte för, utan hon stod på huvudet i gropen.

Och nu lämna vi ordet åt Bondeson:

"Nu så blev det, må tro,, annan låt i skällan. Räven var la käringen inte värst rädd för, men vargen, han satt där och glupade så illa lett så.

— I än la gammel, kära far, efter I än så rumtänt, tyckte käringen.

Men räven var rädd för käringen, så han sprattlade och for värre där i gropen. Då tyckte käringen:

— Vad flyger du efter och raspar, din uslinge, när kära far sitter stilla?

Så sade käringen i varggropen".

Språket — äkta folkmål från Vessige

Nog hade sagans författare haft ögonen med sig, och öronen också. Gamle Carl Bondeson och hans son August voro inte några historiefördärvare. När de berättade en sådan här saga blev den inte sämre, utan kanske i stället ett litet grand bättre än då de själva hörde den första gången. Detta gällde sagans form och innehåll. Sagans språk blev inte förvanskat. August Bondeson hade lärt sig ortens mål som barn, och med det säkra språksinne han ägde, återgav han sina sagor på äkta folkmål från Vessige.

Detta är vad man kan säga om uppteckningarna från Halland och Småland, publicerade 1880 och 1882 — eller i opublicerat skick bevarade bland August Bondesons papper. Det är alltsammans utmärkt berättat, men hur tedde sig sagan då Carl eller August Bondeson första gången hörde den? Det finns tyvärr mycket litet kvar av August Bondesons originaluppteckningar, men av det lilla som är bevarat kan man se, att han har bearbetat sina sagor för att ge dem en mera konstnärlig form — den strålande berättaren har alltså förbättrat sina sagor till läsarens glädje men till forskarnas ledsnad.

Sommaren 1884 for August Bondeson till Dal, tog in hos prosten och skalden Olof Fryxell, bror till Anders, och där uppe i skogsbygden hittade Bondeson fem förträffliga sagesmän, Anders och Lars Backman, Jakob och Johannes Glader och Johannes Andersson i Backamyren. Nu hade Bondeson mognat som upptecknare. Han tecknade upp vad han hörde med största noggrannhet, och han publicerade sina uppteckningar ordagrant, utan att på minsta vis bearbeta dem. Nu råkade det vara originella och roliga berättare alla fem, så ingen kan klaga över form eller innehåll, och språket, som återges skrupulöst noggrant efter sagesmännen är olika för var och en. Där var Anders Backman som talte som en bok, där var Johannes Glader som hade varit soldat, och som hade hört regementsorder och bataljonsorder och kompaniorder läsas dag efter dag, tills han trodde att detta förträffliga kurialspråk var svenska, riktig svenska. Så att när han skulle berätta sagor, talte han som en kompaniorder på exercisheden. Däremot talte Jakob Glader enkelt och rättfram, och som han talte, så skrev Bondeson. Torparen Johannes Andersson berättade sina sagor på oförfalskad dialekt, och även den återger nu Bondeson.

Den korrekte uppteckaren

Här är August Bondeson således den korrekte uppteckaren, i Halländska sagor — och i Svenska folksagor — var han den store berättaren. Detta är skillnaden.

Jag ska sluta med att anföra en knallehistoria som August Bondeson tecknat upp.

"De var en gång två knallar som slogo följe och den ene hette Paris och den andre hette Slaris. Och Paris var kloker och Slaris dummer, men snåler var han ändå.

Så skulle de visa sig gudfruktiga, för då gick russeln bättre och kvarteret kostade la inte så mycket heller, det var givet.

Så en morgon när de lade sig på knä vid bänken och skulle läsa sina morgonböner, så tyckte Slaris att bondens rock låg därijämte och han fick upp sin kniv och skar av ett bra flöke. När de sen kommo ut på vägen, så sade Slaris:

— Håla dö, jag tog mig allt en bra böteklut medan vi läste.

— Särra men, sade Paris, det kan du tränga te, för jag ser din rock är så flirpomskuren".

Ödesdiger ändring!

Karl XII:s lag av 1718 om högertrafik upphävdes

STOCKHOLM (TT)

Den första gången en trafikregel stadgades i lag i Sverige var det högertrafik som infördes. Detta skedde genom en förordning av Karl XII given i Lund den 10 februari 1718. Regeln upphävdes emellertid efter konungens död och när regler om trafikriktning nästa gång fastställdes blev vänstertrafiken införd, omtalar professor Torsten Åström i Teknisk Tidskrift, där han jämte civilingenjör Stig Samuelson och f. d. överinspektör Knut Kinch redogör för olika aspekter på problemet.

Det har spekulerats mycket över bakgrunden till detta stadgande om högertrafik. Den gamla romerska vägrätten, som innebar att man vid möte höll till höger, blev så småningom även gällande i Tyskland och trängde därifrån in i konungariket Danmark—Norge. Denna trafikregel kan ännu vid Karl XII:s tid ha funits kvar i Skåne, och detta samt konungens erfarenheter från kontinenten kan ha påverkat honom att, i sin strävan efter ordning och reda även på vägtrafikens område, införa en enhetlig högerregel.

Förordningen upphävdes emellertid efter konungens död och vänstertrafiken fastställdes genom Kongl. Gästgifvare-Ordningen af den 12 december 1734.

Grupperas världens bilbestånd i början av 1953, sammanlagt 76 milj. bilfordon, efter respektive lands trafikregel, erhålles i runda tal 6 milj. bilar eller 8 proc. på länder med vänstertrafik och 70 miljoner. 92 procent på länder med högertrafik. Redan dessa siffror torde klargöra, framhåller hr Åström, att den enhetliga trafikregel för all världens fria fordonstrafik till land som eftersträvas, måste bli högertrafiken.

Redan 1953 hade vi över en miljon fordonpassager över våra gränser. Drygt hälften av dessa är svenskar, huvuddelen av de övriga är norrmän, danskar eller finländare. Oavsett om det är en svensk, norsk, dansk eller finländsk bil som passerar den svenska gränsen, innebär dock varje sådan passage övergång från en körregel till en helt omkastad sådan! En försiktig prognos på grundval av den gångna efterkrigsutvecklingen pekar på minst en fördubbling av denna trafik under en period av sex till sju år eller 2 milj. motorfordon över gränserna redan omkring 1960.

Svårigheterna vid en omläggning till högertrafik i Sverige hänför sig främst till trafikföretagen, erinrar civilingenjör Stig Samuelson. Det är dessa som blir ansvariga för i runt tal 130 av de 150 milj. kr, som en omläggning totalt beräknas kosta om c:a fem år. Härav skulle 55 milj. kr falla på spårvägstrafiken, medan busstrafikens kostnader skattas till 75 milj. kr. Beloppen i och för sig anger vilka svårigheter och vilket arbete som den kollektiva trafikverksamheten måst ta på sig i samband med en övergång till högertrafik.

Trafikföretagen har egentligen inget eget intresse för högertrafiken. Det gör spårvägs- och bussföretagen detsamma om vi i Sverige kör till vänster eller till höger på gator och vägar; endast de få företag som bedriver turistbusstrafik på utlandet har någon känning av problemen. Den omständigheten är inte på långt när tillräcklig för att motivera trafikföretagens deltagande i kostnaderna. Den ifrågasatta högertrafikomläggningen blir en hela svenska folkets angelägenhet och kostnaderna bör då också bestridas av allmänna medel.

Det är naturligt att i all synnerhet Stockholms stad och dess trafikföretag kommer att få mycket arbete med en omläggning av trafikriktningen. I själva verket hänför sig över en tredjedel av totalkostnaderna enbart till Stockholm och AB Stockholms spårvägar. För stadens del har kostnaderna grovt uppskattats till 3 milj kr, medan spårvägsbolaget för sin del beräknat utgifterna till c:a 50 milj. kr.

Omläggningen bör i Stockholm ske först sedan den under arbete varande tunnelbanan öppnats för trafik, vilket beräknas ske mot slutet av 1957 eller i början av 1958.

Tunnelbanan förutsättes liksom järnvägarna behålla sin vänstertrafik. Att ändra körriktningen i den från övrig trafik helt frigående tunnelbanan är inte motiverat och detta ligger för övrigt inte inom det möjligas gräns. Där måste vi för all framtid ha kvar vänstertrafiken.

Alla vägmärken och trafiksignaler måste flyttas

Vägväsendets kostnader för en trafikomläggning kan för landsbygd och städer tillhopa beräknas till 16 milj. kr, uppger överinspektör Knut Kinch.

Vid en omläggning till högertrafik blir det nödvändigt att flytta alla vägmärken och trafiksignaler för trafikanternas upplysning och barning, vilka enligt nu gällande bestämmelser skall vara placerade på vägens eller körbanans vänstra sida. Dessutom måste vägskäl, rundkörningsplatser, hållplatser o. d. liksom också vissa maskiner och redskap inom väg- och gatuväsendet ändras, då de är utformade eller konstruerade för vänstertrafik.

En av förutsättningarna för att kostnadsberäkningen skall hålla är att ett principbeslut om övergång till högertrafik fattas snarast, så att hänsyn härill kan tas vid uformandet av nya trafikregleringsanordningar, och vid nyanskaffningen av sådana redskap och maskiner som endast kan utnyttjas för ensidig trafik.

Gammal god

Av någon anledning pådyvlas den här historien Albert Einstein:

Den lärde mannen träffade en dag en vän, som sa till honom:

— Hör du, du har ju ett brunt skosnöre i vänster sko och ett svart skosnöre i den högra

— Ja, jag vet det, svarade A. E. Och det allra underligaste är, att hemma har jag ett annat par med ett svart och ett brunt skosnöre,

Tysk knutteterror

Skinnknuttarna utgör inte bara ett problem i Sverige, berättar Svenska Dagbladet från Västtyskland. Motorcyklister under 24 år är t. ex. i delstaten Nordrhein-Westfalen skuld till 43 procent av alla trafikolyckor. På helgdagarna smattrar ungdomarna fram efter landsvägarna lyckligt medvetna om att fartbegränsningen upphävdes i våras, men i övrigt okunniga om de flesta trafikregler. Trafikpolisen noterar ringa framgång för sin ständiga "Åke Mjuk-propaganda", trots att den inte väjer för drastiska medel. Vid infarten till en sydtysk stad har monterats upp ett människoskelett bredvid ett bilvrak, och på en skylt står de tänkvärda orden "Han älskade att köra fort. Vill du göra honom sällskap?" Småsyndare kläms åt effektivt på själva brottsplatsen. Polisen blåser i sin pipa, rusar fram och läser lagen, varefter han skriver ut ett kvitto på mindre böter, att betalas kontant. Förnekar föraren sin skuld, går saken till domstol, men det får han nästan alltid ångra, ty där blir böterna ungefär tio gånger högre.

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning

Södra Hallands bästa annonsorgan

är sedan många år LAHOLMS TIDNING.

Lokaltidningen studeras alltid noggrannt, o. en annons i denna blir alltid observerad. Tänk på detta, när Ni gör upp Edra annonsplaner!

LAHOLMS TIDNING

TORSDAGEN DEN 28 JANUARI 1954

LAHOLMS TIDNING
— SÖDRA HALLANDS ORTSTIDNING —
deklarerar med TS-kontrollerade siffror en stigande upplaga 1954.

RADIO

TORSDAGEN DEN 28 JAN.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.15 Andliga sånger.
7.40 Morgonandakt. Lantbrukar. Helmer Andersson (Umeå.)
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Hemmets magasin.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Eric Olof Ericsons dragspelstrio. (Gävle.)
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Varning för hunden. Bang läser historier om Bongo ur »Hemmakväll».
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Ich verdiene mir Taschengeld. Deutsche Kinder erzählen.
13.20 Musikalisk resa genom Spanien. Grammofonkåseri av Per Persson.
13.50 Att segla uppå havet. Sven Loman i Oskarsbamn berättar.
14.10 Svensk ton. Radioorkestern spelar. Medv.: Birgit Schöldberg-Stenberg, sång. Dir.: Sven Sköld.
14.40—15.00 Gymnastik för husmödrar. Elsie Hjertén.
16.40 Trädgårdsanläggning. Trädgårdskonsulent Gösta Engstedt. (Kalmar.)
17.00 Väderlek.
17.10 Orgelkompositioner spelade av Henry Lindroth. Från Engelbrektskyrkan.
17.30 Barnens brevlåda.
18.05 Grammofonmusik: 1. Svea livgardes defileringsmarsch (Ille Gustafsson). Svea livgardes musikkår. Dir.: Tonsättaren. 2. Vaya con Dios (Russel-James-Pepper-Sandberg). Bibbi Nyström, sång med Gottlieb-kvintetten. Carl-Henrik Norins ork. 3. Alabamy bound (Hendersen-DeSylva-Green). Joe »Fingers» Carr, piano. 4. That's amore (Warren-Strömfors). Staffan Broms, sång. Harry Arnolds orkester. 5. Rockstaschottis (Fox-Jularbo J:r). Jularbo J:rs kvartett. 6. Du trägst ein entzückendes Kleidchen (Hans Carste). Svend Asmussens kvintett. 7. I en klosterträdgård (Albert Ketelbey). George Melachrinos ork. 8. Dansduett ur »Hans och Greta» (Humperdinck). Solister: Elisabeth Schwarzkopf o. Irmgard Seefried. The Philharmonia Orchestra. Dir.: Josef Krips. 9. Preludium ciss-moll op. 3 nr 2 (Rachmaninov). Filadelfias symfoniork. Dir.: Eugene Ormandy. 10. Bröllopsdag på Troldhaugen (Grieg). Walter Gieseking, piano. 11. Rheinlegendchen (Mahler). Heinrich Schlusnus, sång. Berlins statsoperaorkester. Dir.. Hermann Weigert. 12. Orientaliska danser ur »Ruslan och Ludmila» (Glinka). The Philharmonia Orchestra. Dir.: Nicolai Malko.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Svenska schlager 1943—1953 med Thore Ehrlings orkester och gästartister.
20.10 Fil. lic. Åke Elmér om Åkarpslagen och dess tillkomst.
20.30 Knud Möllers orkester. (Göteborg.)
20.55 Där stormen gick fram. Intryck från Gästrikeskogarna.
21.25 Kaspers fettisdag. Kammaropera av Hilding Rosenberg. Text av August Strindberg. Dir.: Sten Frykberg. Regissör: Hans Dahlin. Personer: Direktören — Björn Forsell; Direktörens fru — Birgit Schöldberg-Stenberg; Kasper — Sigvard Berg; Kasperina — Eva Prytz Officeren — Erik Sundquist; Fordringsägaren — Arne Wirén; Döden — Erik Saedén; Polisen — Sven-Erik Jakobsson. En kammarensemble.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Mannen i svart.

Danska radioprogrammet torsdag

6.00 och 7.00 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 middagkonsert. 12.30 nyheter. 13.35 grammofonmusik. 15.30 damernas eftermiddagsprogram. 16.00 musikalisk geografi. 16.20 barnprogram. 16.50 sång. 17.40 lätt underhållning. 17.55 språk. 19.15 underhållning. 20.00 opera. 22.00 nyheter. 22.35 grammofon. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19.15 bokkrönika. 19.45 svensk folkmusik. 20.00 reportage. 20.25 föredrag. 20.40 upplysning. 21.00 Mogens Lind-program. 21.30 ungdomsprogram.

FREDAGEN DEN 29 JAN.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Dragspelsfröjd. (Grammofon.)
7.00 Karin spelar för husmödrarna.
7.40 Morgonandakt. Missionssekr Göran Widmark.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Lediga platser.
8.20 För operavänner. Ciceron: Per Estreen.
9.00 Skolradio.
9.00 Listen and Learn. Klass 5. Korrespondenskurs i engelska. Per-Olof Hensjö. (Umeå.)
9.30 At Home in England. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Sven Fjelner.
10.00 I blickpunkten.
10.10 Sagan om Odysseus. 1. Gunnar Sjöberg läser ur Odysséen och Gerhard Bendz kommenterar. (Malmö.)
10.30 Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Svante Hjelmström.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Ulf Wesslén spelar hammondorgel.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Hur blir fläskproduktionen? Direktör Gunnar Lund.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Vi skriver en pjäs. Program av Josta Knutsson. (Uppsala.)
13.25 Rytmisk lek för barn. Lilian Runestam.
13.40 Kring en bok.
13.55 Musikalisk underhållning.
15.00—15.30 Radioföljetongen Antikrists mirakler av Selma Lagerlöf: Donna Micaela. Uppläsning av Doris Svedlund.
16.45—17.00 Lokalt över övre Norrland och Östersund: Sameprogram.
17.00 Väderlek.
17.10 Passpå och vackra Dora. Manne Grünberger läser en saga av Anna Wahlenberg.
17.25 En jazzig halvtimma med Simon Brehm.
17.55 Skogsbrand. Ur »Brödre» av Kåre Holt. Uppläsning av Egil Hernes. (Oslo.)
18.15 Grammofonmusik: 1. Die Rixdorfer Blasmusik, schlager i marschtakt. Dir.: Der zackige Otto. 2. Stenröset bort i backen (Prøysen-Olrog). Sigge Fürst, sång. William Linds ensemble. 3. The Kangaroo (Paul-Gimble). Les Paul. 4. Felix Körlings barnvisor. Berith Bohm, sång. Knut Egardts ensemble. 5. Anna (R. Vatro). Stig Holm och Arvid Sundin, piano. 6. The kissing tree (Edwards-Jelving). Jane Morgan, sång. Dir.: Philip Green. 7. Csardas (Vittorio Monti). Rawicz och Landauer, piano. 8. För korta nätters skull (Maj Valentin-Folcke). Kvartetten Synkopen, sång. 9. Kavatina (Nils Björkander). Ivan Ericson, violin. Radioorkestern. Dirigent: Stig Rybrant. 10. En visa till Karin när hon hade dansat ur »Kung Eriks visor» (Rangström-Fröding). Joel Berglund, sång. Dir.: Tor Mann. 11. Ostinato op. 17 (Lars-Erik Larsson). Konsertföreningens orkester. Dir.: Tonsättaren.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Dagens revy. Sketcher och kupletter skrivna i dag.
19.45 Vad är hypnos? Föredrag av med. dr Richard Eeg-Olofsson.
20.05 Göteborgs radioorkester. Dir.: Tor Mann.
21.00 Langarkåkar och fläsklådshus. Malmbergsminnen samlade av Lars Madsén.
21.30 Bibi Johnson sjunger till Gunnar Svenssons ensemble.
21.50 Spanskt. Två noveller ur »Öst och väst» av W. Somerset Maugham. Uppläsning av Gustaf Molander.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Dags för dans.

Danska radioprogrammet fredag

6.00 och 7.00 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 grammofonmusik. 12.30 nyheter. 12.40 symfonimusik. 13.35 uppläsning. 15.30 damernas eftermiddagsprogram. 16.00 sång. 16.20 barnprogram. 16.50 föredrag. 17.40 konsert. 18.45 nyheter. 19.15 musiken i gudstjänsten. 19.50 dagens melodier. 20.25 teater. 22.00 nyheter. 22.15 dansmusik. **Andra programmet.** 1915 konstkrönika. 20.00 reportage. 20.25 konsert. 21.40 orientering.

Eldsberga

Logen 4208 Ledstjärnan av IOGT

har haft möte i Kommunalhuset, Eldsberga. Distriktssekreteraren folkskoll. Sigfrid Johansson från Halmstad svarade för underhållningen. Han höll ett föredrag angående IOGT:s ursprung och utveckling i olika länder och läste en berättelse på hall. bygdemål. Allt mottogs med bifall. Det samma gällde den musik och sång som utfördes av fröken Ann-Britt Olsson, Halmstad.

Tönnersjö SLKF

har hållit månadsmöte i Tönnersjö Bygdegård. Ordf. Lisa Johansson öppnade mötet och hälsade samtliga välkomna och unisont sjöngs "Landsbygdskvinnans vandringssång". En kallelse till informationskurs till Villa Terra den 3—4 febr., hade inkommit. Till att resa utsågs Gerda Brorsson och Astrid Andersson. Årsmötet bestämdes till 10 febr. kl. 2. Värdinnor blev Gerda Nilsson och Berta Skölde. Mötet avslutades med samkväm.

Schack

Sennan—Laholm 4—2.

Vid schackmatch mellan Sennan och Laholm segrade Sennan med 4—2.

Resultat (Laholms spelare nämnas först):

Tage Hägerström 0—Sjunne Persson1; Gunnar Eriksson 0—Gustav Bengtsson1; Lars Larsson 0—Petrus Takoth 1; Dick Lange 1—Malte Abrahamsson 0; Lars Eriksson 1—John Svensson 0; Kjell Andréasson 0—E. Bolt 1.

Dödsolyckan i Trönninge.

I slutet av mars förra året blev bankeleven Siv Torbjörnsson, Trönninge, påkörd och dödad då hon på Göteborgsvägen var på väg till sitt hem i Trönninge. Målet förekom vid Hallands södra domsagas häradsrätt i slutet av aug. månad förra året och den tilltalade, en person från Hallandsås, dömdes därvid till två månaders fängelse för vårdslöshet i trafik och vållande till annans död. Vederbörande överklagade domen i hovrätten och målet var före i fredags vid en rättegång som tog hela sju timmar i anspråk, oaktat i hovrätten hördes färre vittnen. Den tilltalade hade i första hand yrkat på böter och i andra hand på villkorlig dom. Dom meddelas senare.

Statens sinnessjukhus utbyggs för ytterligare 44 milj.

Beslut i princip om ett nytt statligt sinnessjukhus i Falköping för 850 patienter samt anvisande av anslag för utbyggnad av övriga statliga sinnessjukhus för närmare 44 milj. kr., varav drygt 31 milj. för nästa budgetår, föreslås av statens kommitté för sinnessjukvårdens byggande. Bl. a. skall byggas 12 nya vårdpaviljonger vid olika sjukhus med sammanlagt 542 vårdplatser. Kommittén framför samtidigt en del synpunkter på den fortsatta upprustningen av den statliga sinnessjukvården.

— Jag tycker heller inte om att gifta mig med honom för hans pengars skull — men hur skulle jag annars få tag i dom!

ALLAN KÄMPE FILIP och MAJKEN NALLE PELLE PINGO

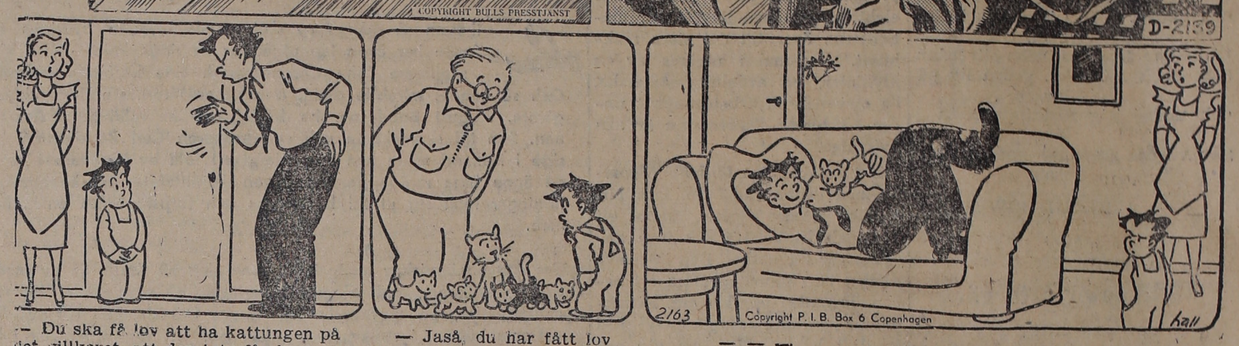

— Du ska få lov att ha kattungen på det villkoret, att den inte får komma in i rummen. Kom ihåg det!

— Jaså du har fått lov — ja, så kan du själv välja vilken du vill ha.

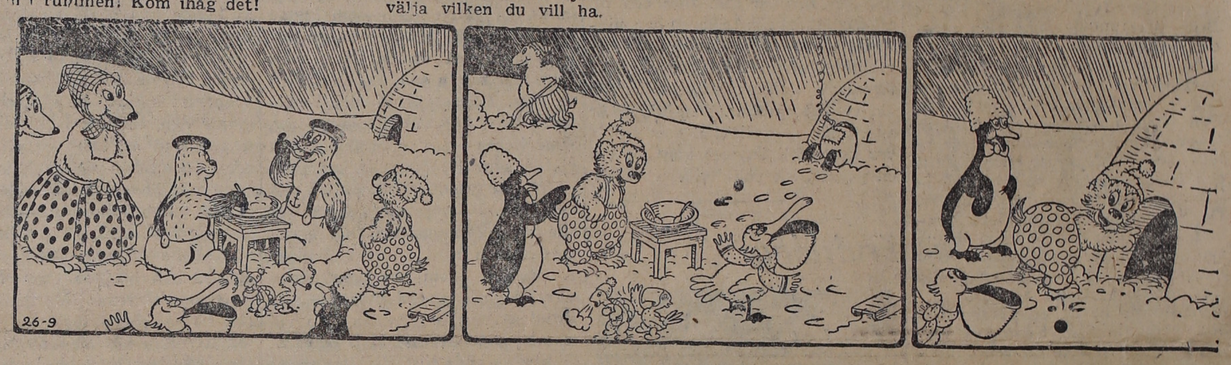

— Smakar vattgröten bra, kära vänner? Jag har också övat mej i många år på att koka sån gröt. Nå, men ät nu, under tiden ska jag hjälpa farsgubben med att bygga ett nytt hus.

— Det är förtsa gången jag har sett ett fat vattgröt bli uppätet.

— Ja, och nu ve vi vad herrarna tänker företa sej. Så där mycket vattgröt gör en nog slö också.

— Kom hit ska ni få se något. Så många och så små och så söta överraskningar har jag sällan sett på en gång!

Proposition om indragning av arrendegårdar försenad

Som svar på hr Hanssons i Skegrie (bf) fråga i andra kammaren, om proposition kan väntas till årets riksdag i anledning av lantbruksstyrelsens utredning angående indragningar och sammanslagningar av arrendegårdar under gods, meddelade jordbruksministern, att det inte torde bli möjligt att framlägga en sådan proposition till årets riksdag.

Lantbruksstyrelsens utredning inkom till jordbruksdepartementet den 4 december i fjol. Förslaget innebär vissa förändringar i arrendelagen beträffande sociala ärenden och berör blott vissa arrendegårdar med en areal odlad jord som understiger 50 hektar. Remissyttrande har infordrats till den 10 mars i år från ett flertal myndigheter, däribland samtliga hovrätter, länsstyrelser, hushållningssällskap, arrendenämnder och lantbruksnämnder och först sedan de kommit in kan ställning tas till frågan, huruvida lantbruksstyrelsens förslag bör läggas till grund före en proposition.

Hr Hansson i Skediga (bf) beklagade att lantbruksstyrelsens förslag kommit så sent att proposition inte hinner lämnas till årets riksdag. Jag beklagar det därför att saken brådskar, sade tal. Hr Hansson var tacksam för uttalandet i utredningen att en lagändring kan göras retroaktiv. Han var däremot mindre belåten med att förslaget begränsats till de sociala arrendena — någon arealgräns borde inte ha satts.

Prenumerera på LT!

Ett ord på vägen

Vakna upp, du nordanvind, och ... blås genom min lustgård, låt dess vällukt strömma ut.

Väl synes alla aga för tillfället vara icke till glädje, utan till sorg: men efteråt bär den, för dem som hava blivit fostrade därmed, en fridsfrukt, som är rättfärdighet. — Andens frukt.

Han ryckte bort det med sin hårda vind, på östanstormens dag.

Såsom en fader förbarmar sig över barnen, så förbarmar sig Herren över dem som frukta honom.

Därför fälla vi icke modet; om ock vår utvärtes människa förgås, så förnyas likväl vår invärtes människa dag efter dag. Ty vår bedrövelse, som varar ett ögonblick och väger föga, bereder åt oss, i översvinnligen rikt mått, en härlighet som väger tungt o. vara i evighet, — åt oss som icke hava till ögonmärke de ting som synas; ty de ting som synas, de vara allenast en tid. men de som icke synas, de vara i evighet.

Så lärde han (Jesus), fastän han var "Son", lydnad genom sitt lidande. — I allting frestad, likasom vi, dock utan synd.

Predikofurer

Hishults missionshus. Som framgått av annons kommer missionsföredrag att hållas fredag kl. 18 av missionärerna Martha och Anders Andersson. Vidare blir det ljusbilder från missionsfälten i Afrika. Kollekt.

Knäred., Sion, Fredag kl. 19.30 off. möte past. Roul Andersson o. S. Tengelin, sångare.

Man kan inte gifta sig med en flicka som inte vill ta del i ens liv, tänkte han, och hur kan man älska en flicka som tänker mera på yttre fördelar än på ett liv i gemenskap med den hon håller av — eller påstår sig hålla av åtminstone? Men han kunde inte komma ifrån det faktum att han var kär i henne i alla fall. Han kunde inte gå in på hennes villkor, men han kunde inte stryka ut henne ur sitt medvetande heller.

Hur hade hon det nu? Vid det här laget var hon alldeles ensam hemma med alla plikter vilande på sig. Han kände en stark lust att gå till henne, att söka upp henne just nu, när hon måste känna sig ensam och övergiven och längta efter någon att tala med. Kanske... Men nej! Han skulle inte dra nytta av en situation som kanske för ögonblicket var gynnsam för honom. Han visste vad han ville och hon måste veta vad hon ville själv också utan påverkan av yttre omständigheter.

Han lät hästarna stanna och pusta ut ett slag och ofrivilligt gick hans blick åt det håll där Ängtjärn låg. Det var långt dit, men vägen hade aldrig varit för lång för honom. Om bara hon velat...

Om hon hade haft något verkligt skäl att vilja flytta från skogen, om hon varit klen och inte orkat med arbetet, om hon trott att de inte skulle reda sig på hans gård, t. o. m. om det bara varit det felet att hon varit sjåpig och rädd av sig så skulle han ha försökt finna en utväg som kunnat tillfredställa dem båda, i värsta fall — om hon inte orkat med hans liv — hade han kunnat tänka sig att lägga om hela sitt liv för hennes skull. Men det var ingenting sådant, som han kunde ta hänsyn till, som kom henne att neka att dela hans liv och fordra att han i stället delade hennes. Nej, egoism och högfärd var det, ingenting annat. Och när inte kärleken kunde övervinna sådant, då var den inte mycket värd. En sådan kärlek ville han inte ha. Inte ge heller, men det förstod hon inte.

Han gjorde en otålig rörelse och manade på hästarna igen.

Varför kunde han inte låta bli att tänka på henne? Han föraktade sig själv för att han inte kunde rycka upp den där kärleken ur sitt hjärta, men det hjälpte inte, den var för fast rotad och han hörde inte till dem som bytte håg så lätt.

Ner över stubbåkern, som han höll på med, kom hans mor med en korg i handen. Hon gick långsamt och med svårighet, värken ansatte henne alltid så här års och värre för vart år som gick.

— Men mor! sade Roar förebråelse. Inte skulle ni komma ut med kaffe, så svårt som ni har för att röra er!

— Nej, det skulle jag förstås inte, svarade hon med ett gott leende, men du tycker allt att det är gott med en liten styrketår i alla fall.

Kristin i Svartbäcken var en storväxt, kraftig kvinna, ståtlig ännu, fast hon inte längre kunde röra sig så ledigt, med en moderlighet i sitt sätt, som omfattade allt levande som kom inom hennes räckvidd. Det märktes också på hästarna som vände på huvudena och gnäggade när de hörde hennes röst. Hon linkade fram till dem med en sakkunnigt mönstrande blick och tog upp en brödbit åt dem ur förklädesfickan. Hon stödde sig mot den närmaste hästens bog och skakade på huvudet.

— Det är inte mycket med gamla matmora längre, sade hon, det behövs en ung mora på gårn nu. Ska du inte skaffa oss en nu snart, du Roar?

Sonen skakade på huvudet han också.

— Jag är rädd a. det dröjer.

— Det har dröjt länge nog redan, muttrade Kristin. Folk ska gifta sig unga, det är bäst för både dem själva och barna. Du är snart trettiofem år du.

— Det går väl inte efter åldern, invände Roar. Om man inte fäster sig vid någon så...

Hans mor såg forskande på honom.

— Fäster sig för...! härmade hon. Försök inte ljuga pojke. Tror du att du kan lura mig — eller nån annan heller för den delen? Sånt kan inte döljas. Vad är det som är i vägen?

— Bara en småsak, svarade Roar bittert, bara det att hon inte vill ha mig.

— Men hon ville i somras

Roar gav sin mor en förvånad blick. Han hade trott att hon inte hade en aning om att han var kär. Kristin skrattade godmodigt.

— Ja, gapa du! En säger väl inte allt en ser heller. Varför vill hon inte ha dej nu då?

— För att... ja för att hon inte bryr sig om mig förstås, svarade han, men tonen lät avvisande.

Forts.